БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 182 (18.060). • 7 август 1981 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

● ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚДАН ОШИРИБ

Андижон районидаги Охунбобоев номли совхоздан Усмонали Қурбонов бошлиқ бригада сабзавоткорлари ишда катта муваффақиятларга эришдилар.

Савдо тармоқларига минг тоннадан кўпроқ сабзавот етказиб берилди. Бу эса йиллик топшириқда кўзда тутилганидан анча кўпдир. Помидорнинг янги навлари экилган майдоннинг ҳар гектаридан беш юз центнергача ҳосил олинди.

Далаларда ҳали сабзавот кўп. Бригада планни икки баравар ошириб бажаришга, помидор ҳосилдорлигини гектаридан 450 центнергача етказишга қарор қилди.

ЯШНАЁТГАН ҒЎЗАЛАР

Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг сувчилари кеча-кундуз ишлаш графигини жорий этдилар. Бебаҳо сувдан мумкин қадар кўпроқ, самарали фойдаланиш, экинни «шарбат» усулида суғориш ишида 100 дан зиёд тажрибали сувчи жонбозлик кўрсатмоқда.

— Ғўзаларимиз уста сувчилар ва дала гвардиячилари меҳри билан кундан кунга яшнаяпти, — дейди колхоз раиси Тўлқин Камолов. — Ҳозир ҳар бир тупда 9—12 шона, 4—5 тадан гул, 6—7 тадан туқ кўсак бор. Бу йил биз планга нисбатан 1460 тонна кўп ипак пахта етказиб берамиз. Ҳосилдорликни эса гектар бошига 48 центнерга етказамиз. Бу ўтган йилдагидан 5 центнер кўпдир.

Ҳ. ҚОДИРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

АВГУСТ — ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШИШ ОЙИ!

КПСС Марказий Комитетида

КПСС Марказий Комитети Тюмень области меҳнат коллективларининг ўн биринчи беш йилликда область конларида суткасига бир миллион тонна нефть ва бир миллиард кубометр газ қазиб чиқарилишига муддатидан илгари эришиш учун социалистик мусобақани авж олдиришга доир ташаббуси тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда мамнуният билан қайд этиладики, Тюмень областининг нефтчилар, газчилар, геологлар, энергетиклар, қурувчилар коллективлари, транспорт ташкилотларининг ходимлари областнинг нефть ва газ конларида 1984 йилнинг апрелига бориб ҳар суткада бир миллион тонна нефть, 1985 йилнинг биринчи кварталида ҳар суткада бир миллиард кубометр газ қазиб чиқарилишига эришиш ва шу тариқа нефть ва газ қазиб чиқариш юзасидан СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишларида белгиланган топшириқлар муддатидан илгари бажарилишини таъминлаш юзасидан социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитети Тюмень области меҳнат коллективларининг ташаббусини КПСС XXVI съездининг Ғарбий Сибирь нефть-газ комплексини янада жадал ривожлантириш борасида ишлаб чиққан йўлини конкрет ишлар билан амалга оширишга қаратилган ватанпарварлик муддаоси сифатида маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети СССР Нефть саноати министрлиги, Газ саноати министрлиги, Геология министрлиги, СССР Нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлиги, Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, СССР Транспорт қурилиши министрлиги, Саноат қурилиши министрлиги, Ғарбий Сибирь нефть-газ комплексини шакллантиришда иштирок этаётган бошқа министрликлар ва идоралар, Тюмень областининг партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари зиммасига қимматли ташаббусни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш, қабул қилинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилиши учун зарур шарт-шароитлар вужудга келтирилишини таъминлаш вазифасини юклади.

Территорияларида нефть ва газ қазиб чиқариш корхоналари бўлган иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлкалар ва областларнинг партия комитетларига Тюмень области меҳнат коллективларининг ташаббусини оммалаштириш, нефть ва газ қазиб чиқариш, қудуқлар пармалаш, нефть ва газ саноати объектларини қуриш ҳамда ишга тушириш юзасидан ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш борасидаги ишларни кенг кўламда қизитиб юбориш тавсия этилди.

Марказий ва маҳаллий газеталар, радиоэшиттириш ва телевидение редакцияларига Тюмень области корхоналари, ташкилотлари коллективларининг ва ишлаб чиқариш новаторларининг ички резервларни қидириб топиш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш ҳамда мана шу асосда ҳар суткада бир миллион тонна нефть ва бир миллиард кубометр газ қазиб чиқарилишига эришиш борасидаги илғор тажрибасини мунтазам равишда ёритиб бориш топширилди.

Қорақалпоғистон АССРнинг бепоён пахтазорлари ва шолизорлари узра самолётлар учиб юрибди. Авиаторлар пахта ва шолидан мўл ҳосил етиштиришдек олижаноб ишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Улар гоҳ экинзорларга минерал ўғит сепишса, гоҳ зарарли ҳашаротларга қарши химикатлар сепишяпти. Авиаторлар шу кунларда «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози шоликорларига яқиндан ёрдам беришмоқда. Суратда: экипаж командири Р. Илёсов совхоз бош агрономи Т. Абдижабборов ва иккинчи учувчи А. Батишев билан навбатдаги учиш олдидан.

В. Қазанцев фотоси, (ЎзТАГ).

МЕҲНАТ РАПОРТИ

Андижон областининг боғбонлари КПСС XXVI съезди қарорларини бажара бориб ва озиқ-овқат программасини ҳал этиш ишига актив қўшилиб, давлатга ҳўл мева топшириш йиллик планини муддатидан илгари — 3 август куни бажардилар. Тайёрлаш ташкилотларига ва умумиттифоқ фондига 26500 тоннадан кўпроқ мева топширилди ва жўнатилди. Бу эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,8 баравар кўпдир.

Областнинг ҳамма районлари планни барвақт бажариш ишига муносиб ҳисса қўшдилар. Москва, Андижон ва Марҳамат районлари мева тайёрлаш топшириғини тез суръатлар билан олдингилар қаторида бажардилар. Хўжаобод райони давлатга қарийб 10 минг тонна мева сотди. 7200 тоннадан кўпроқ мева топширган Киров номли агросаноат комбинатининг коллективи салмоқли ҳисса қўшди.

Киров номли агросаноат комбинати ва область матлубот союзи тайёрлаш ташкилотлари ишининг яхши ташкил этилганлиги планни муддатидан олдин бажаришга ёрдам берди.

Давлатга мева топшириш давом этмоқда. Область боғбонлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, қўшимча равишда 5 минг тонна мева топширишга қарор қилдилар.

ДАЛАЛАРДА СИФАТ БЕЛГИСИ

Москва районидаги «Ленинград» колхозининг Ленин ордени кавалери Жўрабой Мингбоев бошлиқ агроучастка далаларида беш қиррали белги пайдо бўлди. Агроучастка аъзолари бу ютуққа ғўза парваришини зарбдор юз кунлик тадбирлари асосида намунали ташкил этганликлари туфайли эришдилар.

Коллективнинг Т. Ғозиев, Т. Мингбоев, Б. Абдураҳмонов сингари миришкор сувчилари ғўзаларни «шарбат»га қондиришмоқда. Э. Бозоров, Т. Хўжамбердиев, А. Исломов каби моҳир тракторчилар ишловни сифатли ўтказишга ҳаракат қилишяпти.

Ҳ. РУСТАМОВ.

ШУ КУННИНГ ТЕМАСИДА

ПАРВАРИШНИ СУСАЙТИРМАЙЛИК!

Республика колхоз ва совхозларида ғўза парвариши тобора кучайтирилмоқда. Барча агротехник тадбирлар қайта экилган ва табиий офатдан зарар кўрган участкалардаги ривожланишдан орқада қолаётган экинларни етказиб олишга қаратилган. Бугунга келиб минерал ўғитлар билан озиқлантириш тугалланди. Ўсимликларни чеканка қилиш ниҳоясига етказилмоқда. Қатор ораларига ишлов бериш, қондириб суғориш, зараркунандаларга қарши кураш давом эттирилмоқда.

Ҳозирги пайтда пахта далаларида ҳосил нишоналари интенсив ривожланяпти. Пахтакорларнинг вазифаси шундан иборатки, сентябрь ойининг бошларигача ҳар бир тупда 9—10 тадан кам бўлмаган бўлиқ кўсаклар тўплашга эришилиши лозим. Ана шунинг учун ҳам август ойида парваришни сусайтирмаслик керак. Бу даврда ғўза қатор ораларига икки мартагача ишлов бериш талаб этилади. Агротехник усулларни экин ҳолатига, уларнинг ривожланишига, ҳар бир даланинг тупроқ шароитига мослаштириш лозим.

Айниқса, бутун диққат-эътиборни ривожланишдан орқада қолаётган ғўзаларга қаратиш лозим. Ривожланишдан орқада қолаётган далаларда қўшимча равишда бир марта маҳаллий ўғитлар билан комплекс ишлов бериш ва «шарбат» усулида сув тараш керак.

Август ойида суғоришни ўз вақтида ва тўғри ўтказиш пахтадан мўл ҳосил олишда катта аҳамиятга эга. Бу даврда ғўза барглари максимал катталикка эга бўлиб, бир суткада ўртача ҳар гектарда 80—100 кубометр нам сарфлайди. Оммавий равишда кўсак боғлаётган далаларни чанқатиб қўйиш ҳосил тугунчаларининг тўкилиб кетишига ва ҳосилдорликнинг пасайишига олиб келади.

Суғориш сони ва миқдорини табиий шароитлардан келиб чиққан ҳолда белгилаш жуда зарур. Ер ости сувлари чуқур жойлашган кулранг тупроқли майдонларда ғўзани август ойида икки марта суғориш, республиканинг жанубидаги тақир тупроқли майдонларда эса 2—3 мартадан суғориш тавсия этилади. Сув тараш нормаси ҳар гектарда 1000—1200 кубометрдан ошмаслиги керак. Қумлоқ, тошлоқ, кам қувватли ерларда 3 марта суғориш ўтказиш лозим. Суғориш нормаси эса ҳар гектарда 600—700 кубометрдан ошмаслиги керак.

Ер ости сувлари икки метргача чуқур жойлашган Тошкент, Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССР хўжаликларидаги сернам майдонларда бир марта, республиканинг жанубий зонасида эса 1—2 марта экинларга сув бериш лозим. Ер ости сувлари 2—3 метргача бўлган жойларда ўртача 2 марта, Мирзачўлда эса 1 марта суғориш талаб этилади. Ер ости сувлари юза бўлган шароитда сув бериш нормаси гектарига 700—900 кубометрдан ошмаслиги керак.

Шуни ҳисобга олиш керакки, бу йилги мураккаб об-ҳаво шароитида ғўзанинг вилт касаллиги билан касалланиш ҳоллари кўпайиши мумкин. Шунинг учун суғориш нормаларига қатъий риоя қилиш зарур. Шуни унутмаслик лозимки, ортиқча захлатиб юбориш, ҳаддан ташқари сув бериш вилт билан касалланишни 2—3 марта ошириб юборади.

Август ойида сув тараш муддати 24 соатдан ошмасин. 2—3 сутка давомида сув таралишга умуман йўл қўйиб бўлмайди. Ортиқча захлатиш тупроқдаги озуқа моддаларини ювиб кетишга олиб келади. Сув таралишни давом эттираверишга, ҳосилнинг пишиб-етилишини кечиктиради. Бу йилги шароитда эса бундай ҳолга асло йўл қўйиб бўлмайди. Суғоришни кечаю кундуз олиб бориш лозим. Оқава сувларни дренажларга оқизишга йўл қўймаслик керак. Бу даврда тупроқнинг сув шимиш даражаси пасаяди. Шу туфайли ҳам сувни жилдиратиб тараш керак бўлади. Шунингдек, қатор ораларига сувдан сўнгги ишлов беришни ҳам сусайтирмаслик лозим. Ишлов бериш ғўза ривожига мослаштирилган ҳолда олиб борилиши керак. Культивацияни токи ғўза шохлари бир-бири билан етишиб кетмагунча давом эттириш керак. Ўз вақтида ва сифатли ўтказилган культивация тупроқда нам сақланишини, унинг донадор бўлишини таъминлайди. Қатор ораларига ишлов беришда культиваторлар албатта, ғўзани ҳимоя қилувчи мосламалар билан таъминланиши лозим. Август ойида ишчи органларининг ортиқча чуқурликда юриши ман этилади. Чунки ғўзанинг илдиз системаси жароҳатланиши, вилт билан касалланиши мумкин. Айни пайтда ўсимликнинг нормал озиқланиши ва нам билан таъминланиши бузилади, ўсиши ва ривожланишига тўсқинлик қилади. Буларнинг ҳаммаси оқибат натижада ҳосилдорликнинг камайишига олиб келади. Культиваторларнинг ишчи органларини қуйидаги тартибда ўрнатиш тавсия этилади. Қатор оралари 60 сантиметр бўлган майдонларда четдаги ишчи органларининг чуқурлиги 6—8 сантиметр, ўртадагиларники эса 12—14 сантиметр; қатор оралари 90 сантиметр бўлган майдонларда юқоридаги тартибга нисбатан 6—8 ва 14—16 сантиметр бўлиши талаб этилади. Культивация қилиш жараёнида ҳимоя зонаси 12—15 сантиметрдан кам бўлмаслиги лозим. Культивация пайтида ҳамма жойда, айниқса, машина теримига ажратилган майдонлардаги тупроқнинг донадор бўлишига эришиш керак. Бу машина терими сифатини оширишга, пахтанинг исроф бўлишини камайтиришга ёрдам беради. Мутахассислар ва бригада бошлиқлари ишчи органларининг тўғри жойлаштирилишини ва культивациянинг сифатини доимий равишда назорат қилиб боришлари лозим.

Август ойида культивация ўтказишда албатта, қатор оралари марказидан ариқ олишга эришиш керак. Шунингдек, август ойида барча далаларни бегона ўтлардан тозалаш зарур. Бу пахта териш машиналаридан самарали фойдаланишни таъминлайди, пахта ифлосланишнинг олдини олади.

Бу даврда экинларни қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан асраш учун назорат қилишни сусайтирмаслик керак. Ҳар бир далада камида 5 кун мобайнида бир марта текшириш ўтказиш лозим. Бунда суғоришдан чиққан далаларга алоҳида эътибор бериш керак. Зараркунандаларга қарши курашда албатта мутахассисларнинг тавсиясига биноан хўжаликдаги мавжуд препаратлардан фойдаланиш зарур.

Кўсак куртининг иккинчи даври билан курашнинг бирмунча самарадор муддати августнинг биринчи ўн кунлигидир. Куртнинг тухумига қарши трихограммалар, уруғига қарши эса габробраконлардан фойдаланиш тавсия этилади. Сўриб олувчи зараркунандалар кўпайган далаларда 3 килограмм кельтан, 2 килограмм акрекс, 1,5—2 килограмм омойт, 1,5 килограмм БИ-58 препаратлардан фойдаланиш лозим.

Август ойида уруғлик пахта экилган майдонларда ҳосилни чамалаш керак бўлади. Бу муҳим тадбирни ўтказишга катта эътибор бериш керак. Уруғлик пахта учун ғўзанинг янги навлари экилган ва районлаштирилган юқори ҳосилли далалар ажратилиши лозим. Шунингдек бу ойда экинларга парваришни кучайтириш билан бирга йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўриш ҳам даркор. Бу даврда терим техникасини тайёрлашни, майдонларни асфальтлашни, хирмонлар, йўл ва кўприклар ремонтини ва тарозиларни созлашни ниҳоясига етказиш лозим. Аэродромларни тартибга келтириш, ғўза дефолиацияси учун зарур ишларни ниҳоясига етказиш талаб этилади. Колхоз ва совхозларнинг мутахассислари дефолиантлардан фойдаланиш бўйича қўлланмаларни чуқур ўрганишлари лозим.

Тавсиялар СоюзНИХИ, САНИИЗР олимлари ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги мутахассислари томонидан тайёрланди.

Республикамиз бўйлаб

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Амубухараканалстрой» бошқармасига қарашли 1-механизациялашган кўчма колоннанинг ишчи-хизматчилари катта зафарни қўлга киритишди. Улар ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили қурилиш-монтаж ишлари топшириғини муддатидан илгари адо этдилар.

Гидросозлар Олот сузувчи насос станциясини барвақт монтаж қилиб, уни фойдаланишга топширдилар, Свердлов янги магистрал каналининг участкасида тупроқ қазиш ишларини бажардилар, Ҳамза насос станциясининг учта агрегатини ишга туширдилар.

Партия XXVI съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган бунёдкорлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача яна 2,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга сўз беришди.

МЕҲНАТ ШУҲРАТИ БАЙРОҒИ КЎТАРИЛДИ

Калинин районидаги «Москва» совхозининг чорвачилик фермасида соғувчи Зиёда Акабоева шарафига меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. Ёш сут соғувчи мусобақада энг юқори кўрсаткични қўлга киритди. У ўз боқимидаги 20 бош сигирнинг ҳар биридан 3 минг килограммдан сут соғиб олди.

Республикамизнинг донгдор сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Чудная тажрибасидан ибрат олган З. Акабоева сигирларни озиқлантириш рационини тузишга алоҳида эътибор беряпти. Сигирларни ҳар хил ўтлар билан бирга концентрат ва бошқа аралаш ем билан боқмоқда. Зиёданинг бу йилги марраси ҳар бир сигирдан 5 тоннадан сут соғиб олишдир.

ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

СССР Олий Советининг «Жаҳон парламентларига ва халқларига» Мурожаатномаси ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг СССР Олий Совети бешинчи сессиясида сўзлаган нутқи муносабати билан 6 август куни Москвада СССР Олий Совети депутатларининг совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказилди.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков қуйидагиларни айтди: биз ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиуми номидан лойиҳасини тақдим этган Мурожаатнома зўр таассурот қолдирганлигини ва дунёнинг ҳамма мамлакатларида кенг маъқуллаб кутиб олинганлигини мамнуният билан таъкидлаймиз.

Чет эллардан олинган кўпгина фикр-мулоҳазаларда Мурожаатнома ўртоқ Л. И. Брежневнинг тинчликни мустаҳкамлашга шахсан қўшган янги, ғоят катта ҳиссаси деб баҳоланмоқда. Совет давлати раҳбарининг сессияда сўзлаган нутқи далиллар билан яхши асосланган ҳамда вазмин характерда бўлиб, Совет Иттифоқи уруш хавфининг хатарли равишда кучайиб боришига қаршилик кўрсатишга азмун қарор қилганлигидан далолат бериши якдиллик билан қайд этилмоқда.

Европа, Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги кўпгина мамлакатларнинг парламент аъзолари, сиёсий партиялари ва жамоат ташкилотлари Мурожаатномани қўллаб-қувватлаб фикр билдирдилар.

Бошқача фикр ҳам бўлганлигини айтиб ўтиш керак, деб давом қилди А. П. Шитиков. Бир қанча давлатларнинг, даставвал НАТОдаги етакчи мамлакатларнинг ҳукумат доиралари, баъзи ахборот органлари СССР Олий Совети ташаббусининг аҳамиятини камситиш, уни «Кремлнинг пропаганда мақсадидаги иши» деб кўрсатиш учун уриниб кўрдилар.

Биз, деди пировардида Иттифоқ Советининг Раиси, барча халқлар учун ҳамда территорияларининг катта-кичиклиги, аҳолисининг сони, иқтисодий ёки ҳарбий қудратидан қатъи назар, ҳамма давлатлар учун тинчлик ва хавфсизликни сақлаб қолишни истаймиз. Биз инсон ҳуқуқи унинг энг биринчи ҳуқуқидан — яшаш ҳуқуқидан бошланади, деб ҳисоблаймиз ва ана шу ҳуқуққа тажовуз қилиш жуда катта жиноятдир.

Матбуот конференциясида СССР Олий Советининг депутатларидан: СССР Фанлар академияси АҚШ ва Канада институтининг директори Г. А. Арбатов, «Правда» газетасининг бош редактори В. Г. Афанасьев, ВЦСПС секретари А. М. Субботин, «Новости» матбуот агентлиги правлениесининг раиси Л. Н. Толкунов иштирок этдилар. (ТАСС).

ТАБИИЙ ГАЗ КЕЛДИ

Ургутни тоғ бағридаги яшил шаҳар деб аташади. У областга бўйсинувчи шаҳарлар категориясига киритилганига атиги бир неча ой бўлди. Ана шу қисқа вақт ичида бу ерда кўпгина янгиликлар бўлди. Жумладан, 1981 йилнинг ўтган олти ойи давомида 691 квадрат метр уй-жой, 95 ўринли болалар боғчаси, 320 ўринли мактаб, 400 бош сигирга мўлжалланган молхона қурилиб битказилди, 236 гектар янги ер ўзлаштирилди. Хуллас, ўтган йилнинг ярим йиллигига қараганда 270 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари адо этилди.

Ургутликлар яқинда яна бир шодиёнанинг гувоҳи бўлишди. Шаҳар табиий газ линиясига уланди. Бу иш «Ўзбекгазстрой» трестининг 4-механизациялашган кўчма колоннаси азамат коллективи томонидан муваффақиятли бажарилди.

Тез кунда шаҳардаги 150 дан зиёд хонадонда зангори олов ёна бошлайди. Шунингдек, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар тўла-тўкис табиий газ билан таъминланади.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Луис Корвалан Тошкентда

Ўзбекистон пойтахти 6 август куни Чили халқининг содиқ фарзанди, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби, тинчлик, демократия ва социализм учун эҳтиросли курашчи, Совет Иттифоқининг қалин дўсти, Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корваланни шодиёна кутиб олди.

Тошкент аэропортида Луис Корваланни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, республиканинг бошқа раҳбар ходимлари, жамоатчилик намояндалари кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР НЕФТНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ВА НЕФТЬ ХИМИЯСИ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИНИНГ «ФЕРГАНАНЕФТЕОРГСИНТЕЗ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ҚАРАШЛИ ОЛТИАРИҚ НЕФТНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ЗАВОДИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарганлиги, республиканинг нефть химияси саноатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун Шарқдаги нефть химияси саноатининг тўнғич корхонаси — «Ферганенефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1981 йил 6 август.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик самарали ва ижодий ишлари, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда актив қатнашганлиги учун Ўзбекистон телевидениесининг Фарғона областидаги мухбир-оператори ўртоқ Тешабой **Қодиров**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан республика енгил саноатида янги қувватларни қуриш ва ишга туширишга катта ҳисса қўшганликлари, коллективнинг жамоат ҳаётида актив қатнашганликлари учун Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг асбоб-ускуналар билан комплектлаш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Екатерина Борисовна **Мартинова**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер»**, Тошкентдаги фурнитур-пласмасса заводининг темирчиси ўртоқ Йўлдош **Эгамбердиев**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»**, Бухородаги КПСС XXV съезди номли тўқимачилик комбинати бош директорининг капитал қурилиш бўйича ўринбосари ўртоқ Субидин Баратович **Баратов**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор»** фахрий унвони берилди. Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ташкилотлари ва корхоналарининг ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми чуқур қайғу билан маълум қиладики, бир қанча чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхоз правлениесининг раиси Ғуломмаҳмуд Абдуллаев узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг 1981 йил 5 август куни 82 ёшида вафот этди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМСОМОЛГА РАҲБАРЛИК

ЖАНГОВАР ЁРДАМЧИМИЗ

Комсомол — совет кишилари навқирон авлоди дунёқарашини, актив ҳаётий позициясини шакллантиришда, йигит-қизларни меҳнатга, она-Ватан бахт-саодати йўлида фидокорликка тайёр туришга тайёрлашда беқиёс иш олиб бермоқда. «Комсомол ишидаги энг муҳим, энг асосий нарса, — деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига Ҳисоботида ўртоқ Л. И. Брежнев, — сиёсий жиҳатдан актив, омилкор, меҳнатсевар, ишбилармон, ўз Ватанини ҳимоя қилишга ҳамма вақт тайёр турувчи авлодни тарбиялаб етиштиришга ёрдам беришдир».

Партия ташкилотларида, меҳнат коллективларида бўлиб, кишилар билан учрашганингда, суҳбатлашганингда, даврадаги ҳамсуҳбатларингнинг кўпчилиги ҳали яқингинада кўксига Ильич тасвири туширилган «ВЛКСМ» нишони тақиб юрган, комсомол йиғилишларида тўлқинланиб гапирган кезлар, комсомол зарбдор отряди билан қор босган пахта даласига қўшиқ айтиб чиққан паллалар лип-лип кўз ўнгингдан ўтади. Бугун шуни ифтихор билан айта оламизки, ҳозирги авлод камолотида комсомол муҳим ўрин тутади. У ёшларни тарбиялашдан иборат партия наказини шараф билан бажармоқда.

Куни кеча «Маданият» совхозида ёш коммунист Рашид Пирназаров билан ҳамсуҳбат бўлдим. Гап бу йил шоли етиштириш ғоят мураккаб шароитда ўтаётгани ҳақида борди. «Лекин бўш келмаймиз. Ваъдани уддалаймиз» деди у. Унинг ишончи кучли эди. Бу байрамона, минбарона сўз эмаслиги сезилиб турарди. Пирназаров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси катта довонни кўзлаётганини биламан. Коллектив 200 гектар майдонда шоли етиштирмоқда. Мўлжал — 50 центнер. Давлатга минг тоннадан ортиқ сара дон топширишмоқчи. Яхши, улуғ ният бу.

Хўш, Пирназаров ким? Нега ўз ишига бунчалик ишонади у? Бу қатъиятни, шижоатни қаердан олган?

Ёш ўқитувчи Рашид Пирназаров механизаторлик касбини ҳам эгаллаб олган, Избосар Фозилов номли мактабнинг ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасига раҳбарлик қиларди. Ҳар йили шоли ўрим-йиғимида техникани қўлга оларди. Ишлаб чиқариш бригадасида шоли етиштиришнинг дастлабки кўникмасини ҳосил қилган ўқувчилар тўрт йил муқаддам ташаббускор педагог бошчилигида бутун бир бригада бўлиб совхозда қолишга, халқимизга кўплаб қирмизи дон етиштириб беришга аҳд қилишди. Пирназаров бошлиқ бу комсомол-ёшлар бригадасининг довруғи эндиликда бутун автоном республикада танилди. Кечаги ўқувчилардан Улбоған Осипова энди механизатор, Патима Баустдинова — сувчи, Уббиниёз Сеитниёзов, Азербой Бакиев — механизатор...

Касбни ўзгартириш, қийин, оғир меҳнатга бутун вужуди билан интилиш иштиёқини Пирниёзовда комсомол тарбиялади. Бундай ёшлар районимизда оз эмас. Мана, Маржонгул Шарипованни олайлик. У мактабни 1978 йили битирди. Тенгдошлари, дугоналарига: «Келинг, комбайнчи бўлайлик!» деб хитоб қилди. Ўзи «Қораўзак» совхозига чиқиб, қишлоқ хўжалик техникасини мукаммал эгаллаб олди. «Шавкатли меҳнати учун» медали билан тақдирланди. Коммунистлар ташаббускор механизатор қизни КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилишди.

Райком, кўпчилик бошланғич партия ташкилотлари комсомол-ёшларни тарбиялаш, донгдор шоликор ва чорвадорларимизнинг муносиб ўринбосарларини вояга етказишдек ғоят муҳим жабҳада маданий қурилиш ва экономиканинг ривожланиши эҳтиёжларини назарда тутиб, истиқболни кўзлаб иш олиб бормоқдалар. Эндиликда район партия-хўжалик активининг ўзагини комсомолда тарбияланган юқори малакали мутахассислар ташкил этади. Биз бошланғич партия ташкилотларида, хўжалик ва ташкилотларда ишлаш учун кадр танлаётганимизда аввало комсомолда чиниқиш мактабини ўтган мутахассисларга эътиборни қаратамиз. Аксарият ҳолларда улар партия ташкилоти ишончини шараф билан оқламоқдалар, ўзлари ишлаётган коллективларда ишлаб чиқариш суръати ва сифатини оширишни, меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини кўтаришни таъминламоқдалар. Биргина мисол: коммунист Сарсенбой Утепберганов комсомолда бир неча йил ишлади, район комсомол ташкилотига етакчилик қилди. Райком уни йирик хўжаликлардан бири — «Москва» совхози директорлигига тавсия қилди. Хўжалик экономикаси мустаҳкамланиб, коллективда соғлом маънавий муҳит вужудга келишида унинг хизмати оз эмас.

Айни пайтда биз бошланғич партия ташкилотларидан ҳам ёшлар билан ишлашда, комсомол ташкилоти фаолиятига изчил раҳбарликни йўлга қўйишда изланувчанликни, амалийликни талаб қилмоқдамиз. 23 ва 37-кўчма қурилиш колонналари, «Қораўзак» совхози, Калинин номли мактаб партия ташкилотлари бу борада катта тажриба орттириб, ёшларни Ватанга садоқат, меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялашда самарали иш олиб бормоқдалар. Партия бюролари ва партия комитетларининг комсомолга раҳбарлигини янада яхшилаш билан боғлиқ масалаларни қараб чиқиш чоғида жойларда тўпланган тажрибаларни умумлаштиришга, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этишга алоҳида эътибор бераётирмиз.

37-кўчма механизациялашган колонна бошланғич партия ташкилотининг ишлаб чиқаришни ривожлантиришда ва унинг самарадорлигини оширишда жамоат ташкилотлари ролини кучайтириш борасидаги фаолияти бюрода муҳокама қилинаётганда, хусусан, комсомол ташкилотининг ишини кескин жонлантириш лозимлиги ҳақида принципиал гап юритилди. 7-автобаза бошланғич партия ташкилотида ёш мутахассисларни тарбиялаш ва мураббийлик ҳаракатини кучайтириш билан боғлиқ масала райком бюросида муҳокама қилинган чоғда ҳам шундай бўлди. Бюро ўшанда ёш мутахассислар автобазада қўнимли жойлашиб қолишини таъминлаш, улар комсомол ташкилотининг сиёсий-тарбиявий ишида фаол қатнашишига эришишга қаратилган амалий тадбирлар белгилади. Комсомол ташкилоти уларни рўёбга чиқаришда бошланғич партия ташкилотининг чинакам ёрдамчиси сифатида майдонга чиқмоқда.

Биз комсомолнинг партия қатламини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Ҳозирда 126 ёш коммунист комсомол ташкилотларида ишлашдан иборат ғоят муҳим топшириқни бажармоқда. Улар бошланғич комсомол ташкилотларининг етакчилари, сайлаб қўйилган комсомол органларининг аъзолари сифатида йигит-қизлар ўртасида қизғин сиёсий-ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни олиб бормоқдалар. Бу жараёнда ёш коммунистларнинг ўзлари ҳам камолга етиб, меҳнат коллективларининг етакчилари сифатида ташкилотчилик маҳоратини эгаллаётирлар. Омонгул Хўжанепесова ана шундай ташаббускор ёшларнинг бири. У «Қораўзак» совхозида шолидан мўл ҳосил етиштириб, тадбиркор ташкилотчи сифатида танилди. Меҳнаткашлар унга юксак ишонч билдириб, Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг депутати қилиб сайладилар. Шолидан мўл ҳосил етиштиришдаги тадбиркорлиги ва ташкилотчилиги учун Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати бўлди. Ёш коммунист бу йил комсомол-ёшлар бригадасига бошчилик қилмоқда. Мўл ҳосил етиштириш учун бутун тажрибасини, маҳоратини ишга солмоқда.

Комсомол — партиянинг резерви ва жанговар ёрдамчисидир. Биз ўн биринчи беш йиллик топшириқларини, юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш учун комсомол ташкилотларининг ёшлар ўртасида ташкилотчилик ишлари ролини муттасил оширмоқдамиз. Ҳар бир ишда комсомол-ёшлар бизнинг фаол ёрдамчиларимиз, муносиб ўринбосарларимиз сифатида майдонга чиқмоқдалар. Бу бизни қувонтирмоқда, ёшлар ўз ақл-заковатини, қобилиятини намоён қилишлари учун ҳамма чораларни кўришга даъват этмоқда.

С. КАНЬЯЗОВ,
Қораўзак район партия комитетининг биринчи секретари.

ЗАВОД ЖАМҒАРМАСИГА

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитетига қарашли Тошкент тажриба ремонт-механика заводида хом ашёни тежашнинг янги резерви топилди. Бу ерда металлни тежамли бичишнинг такомиллаштирилган технологияси қўлланилмоқда. Завод рационализаторлари ҳам металлни тежаш ишига тузатиш киритдилар. Улар ностандарт ускуналарни тайёрлаш технологиясини ўзгартирдилар. Бу эса йил бошидан буён 15,5 тонна металлни тежаш имконини берди.

Ҳозирги вақтда корхона конвейеридан ҳар йили етти ярим мингтадан кўпроқ двигатель чиқиб турибди. Ишлаб чиқаришнинг механизациялаштирилганлиги ва хом ашёдан самарали фойдаланилаётганлиги ремонт ишларини жадаллаштиришга ёрдам бермоқда.

(ЎзТАГ).

Интернационал бурчга садоқат: Ўзбекистон— Ноқоратупроқ ўлкага

МАДАД

«Совет Ўзбекистони»нинг «Узновгородводстрой» трестидаги мухбирлар пункти хабар беради

Мамлакатимизда таркиб топган дўстлик анъаналарига мувофиқ, Ўзбекистоннинг илғор бинокорлик ва мелиорациялаш ташкилотлари коллективлари ҳам Ноқоратупроқ ўлкани ўзлаштиришда, жумладан Новгород области ерларини мелиорациялаш, бу ерда янги совхозлар қурилишини олиб боришда бутун куч ва имкониятларини сафарбар қилиб, фидокорона меҳнат қилаётирлар. «Совет Ўзбекистони» газетаси «оқ олтин» ўлкаси вакилларининг Ноқоратупрок ерларни ўзлаштиришда улуғ рус халқига кўрсатаётган мададини кенгроқ ёритиш мақсадида «Узновгородводстрой» тресги ҳузурида жамоатчилик асосида ишловчи мухбирлар пункти ташкил этди. Бугун Новгород мухбирлар пунктининг дастлабки туркум материалларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ТУГАЛЛАНМАГАН ҚУРИЛИШЛАР КАМАЙМОҚДА

1974 йилнинг октябрида Новгород областига ўзбекистонлик мелиораторлар ва қурувчиларнинг дастлабки отрядлари кўнгиллилар сафида етиб келган эдилар. Ана ўша вақтдаёқ Шимскда «Тошкент-1» ихтисослашган кўчма механизациялашган колоннаси ташкил топган эди. Олти йил бўлдики, бу ерда ҳамюртларимиз катта ҳажмда мелиорациялаш ишларини олиб бордилар. 6764 гектар ернинг захи қочирилди. Ўнинчи беш йиллик мобайнидагина 5714 гектар ботқоқлик ерлар қуритилди. 6 минг гектар майдонда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тадбирлари бажарилди.

Уй-жой қурилиши соҳасида «оқ олтин» ўлкасининг вакиллари анча иш қилдилар. Жами 4 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой бинолари барпо этилди. Асосий эътибор бинокорлик базаларини мустаҳкамлашга қаратилди. Шимск район хўжаликларига органик ўғитлар ташиб беришда катта амалий ёрдам кўрсатилди.

Ҳозир колонна коллективи партия XXVI съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун қизғин кураш олиб бормоқда. 1981 йилнинг ўзида камида 1264 гектар ернинг захи қочирилиши, 407 гектар майдонда техникавий тадбирлар бажарилиши, 406 квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилиши лозим.

Мажбуриятга яраша меҳнат қилиш яхши натижалар бермоқда. Олти ойлик топшириқ бир ярим баравар ортиғи билан бажарилганлигини маълум қиламиз. Шуниси диққатга сазоворки, тугалланмаган қурилиш объектлари тобора камайиб боряпти. Бу эса бинокорлик техникасини энг зарур объектларга сафарбар этиш, улардан самарали фойдаланиш, қурилиш муддатларини қисқартириш имконини бермоқда.

Колоннада бригада пудрати усулига кўчаётган коллективлар кўпаймоқда. Ҳозирча икки бригада шу самарали усул асосида ишлашга ўтди. Натижада бажариладиган ишларнинг сифати ортди.

— Бу ҳали дастлабки қадамлар, — дея ҳикоя қилади колонна бошлиғи В. Мимидиминов. — Яқин вақтлар ичида ана шу прогрессив усул асосида ишлашга бутун коллективимиз тўла амал қила бошлайди. Ҳозир бунга қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

«ДУСТЛИК» БОҒИ

Шимск посёлкасида «Дўстлик» боғини барпо қилишга киришилди. Боғнинг номи рамзий маънога эга. Уни бугунги кунда турли миллат вакиллари катта иштиёқ билан барпо этаётирлар. Улар маҳаллий аҳоли билан биргаликда ҳозирнинг ўзидаёқ 1000 тупдан ортиқ дарахт кўчатлари ўстирдилар. Айниқса, ўзбекистонликлар — «Тошкент-1» колоннасининг мелиораторлари самарали меҳнат қилдилар.

Янги боғ барпо этилаётганлиги Шимск посёлкасини кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш соҳасида қилинаётган дастлабки қадамлардир. Шу йил давомида посёлкада истиқомат қилаётган ҳар бир киши бир тупдан манзарали ёки мевали дарахт кўчати экиб ўстиришга аҳд қилди.

БАЙРОҚДОРЛАР

Мелиораторлар — ерни яшнатувчи ажойиб кишилар. Улар биринчи бўлиб ботқоқ ерларга, ўрмон илдизлари босиб ётган майдонларга қадам қўйиб, уларни унумдор ерларга айлантиришда жасорат кўрсатадилар. «Тошкент-2» ихтисослашган кўчма механизациялашган колоннасининг В. Белов раҳбарлик қилаётган комсомол-ёшлар комплекс бригадаси бу йил В. И. Ленин номли совхозда мураккаб мелиорация ишларини олиб бормоқда. Ботқоқлик, катта-кичик тошлар кўп майдонларни унумдор ерларга айлантириш учун фидокорона меҳнат талаб қилинадики, буни комсомол-ёшлар қалбдан ҳис этадилар, шунга яраша зарбдорча ишламоқдалар.

Бригада 22 кишидан иборат бўлиб, уларнинг ҳар бири меҳнатда ажойиб намуна кўрсатишга ҳаракат қилмоқда. Коллективнинг мақсади — кўпроқ ҳажмдаги ишни камроқ харажат сарфлаб бажариш, юксак самарадорликка эришишдан иборат. Хўжалик ҳисобида ишлаш афзалликлари кўриниб турибди. Ҳар бир объект тўла фойдаланишга топширилгандагина бригада коллективининг ишига якуний баҳо берилади. Ана шу усулда ишлаш коллективнинг маҳоратини тобора оширишга ёрдам беряпти.

Зовур барпо қилувчиларнинг тўрт бригадаси айниқса баланд руҳ билан меҳнат қилаётир. Улар ҳар кеча-кундузда 600 метрдан ёпиқ зовурлар яратмоқдалар. Айрим кунлари звенолар 700—800 метр ва ундан ҳам кўпроқ ҳажмда зовурлар қуришга эришмоқдалар.

Очиқ тармоқларни қуришда экскаватор машинистларидан Василий Гаврилюк, Сервер Мамутов ва унинг ўғли Аркадий ва бошқалар юқори натижаларга эришмоқдалар. Ўзбекистонда тўплаган тажрибаларини Ноқоратупроқ ўлкани ўзлаштиришда қўллаётган бундай азаматлар смена топшириқларини ҳамиша ортиғи билан адо этиб, техника воситаларидан самарали фойдаланаётирлар.

Бригаданинг ҳар бир аъзоси ўз олдида турган муҳим вазифа — камида 70 километр узунликдаги ёпиқ зовур объектини муддатидан илгари қуриб тамомлаш учун ғайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қиляпти. Биринчи квартал социалистик мусобақаси якунига кўра колонна коллективига Новгород область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети ва область комсомол комитети томонидан топширилган кўчма Қизил байроқ уларни ана шундай ишлашга руҳлантирмоқда.

В. СТОВБА,
РСФСР, Новгород области.

Хива районидаги Фрунзе номли колхозда янги ишга туширилган завод шу кунгача 100 минг банка консерва ишлаб чиқарди. Корхона коллективи йил охиригача савдо ташкилотларига яна 1 миллион банка маҳсулот етказиб бериш учун фидокорона меҳнат қилмоқда. Суратда: корхонанинг пешқадам ишчиларидан О. Хўжаева ва Д. Сафаевалар маҳсулот сифатини кўздан кечиришяпти.

Қ. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«САНСАЛОРЛИК»

Газетамизнинг шу йил 11 июль сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган танқидий мақолада Оржоникидзе районидаги 4-мактаб педагогик коллективи фаолиятида йўл қўйилган жиддий нуқсонлар, ўқитувчи А. Муҳиддинованинг ҳақни ўз жойида қарор топтириш йўлида чеккан азиятлари ҳамда унинг шикоятларига маориф органлари раҳбарларининг принципсиз, бюрократларча муносабатда бўлганлиги фактлари конкрет мисоллар билан очиб ташланган эди.

Қуйида УЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИнинг газета мақоласи юзасидан редакцияга йўллаган жавоби билан танишишингиз мумкин.

«Сансалорлик» мақоласи министрлик коллегиясида атрофлича муҳокама қилинди. Ҳақиқатан ҳам министрликнинг мактаблар ва коммунистик тарбия бошқармаларида, Тошкент область ва Оржоникидзе район халқ маорифи бўлимларида меҳнаткашлар хатлари билан ишлашда жиддий камчиликларга йўл қўйилган. Коллегия қарори билан 4-мактаб фаолияти устидан тегишли назорат ўрнатмагани, ариза ва шикоятларни кўриб чиқишда принципсизлик қилгани учун Оржоникидзе район халқ маорифи бўлими мудири Х. Қодировга виговор эълон қилинди. Мактабда ўқув тарбиявий ишларни яхши йўлга қўймагани, молия интизомини қўпол равишда бузгани ҳамда ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилгани учун мактаб директори М. Аҳмадалиев ишдан олинди. А. Муҳиддинова аризасини қараб чиқишда масъулиятсизлик қилган область халқ маорифи бўлими инспектори А. Балечнев жиддий огоҳлантирилди. ОблОНО мудири А. Назаровга эса танбеҳ берилди.

Газета мақоласи республиканинг барча область халқ маорифи бўлимларида муҳокамага қўйилиши зарур деб топилди. Коллегияда кўрилган масала юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди.

МУНОСИБ ЎРИНБОСАРЛАР ТАРБИЯЛАЙЛИК

ДАВР ТАЛАБИ

Бутун мамлакатимиз ва республикамизда бўлганидек, Самарқанд областида ҳам ҳунар-техника таълими дадил қадамлар билан ривожланмоқда. Ўтган йиллар мобайнида 37 та янги билим юрти ишга туширилди ва улар сони олтмиш тўрттага етди. Область партия комитети Коммунистик партия кўрсатмаларини турмушга оғишмай татбиқ эта бориб, ҳунар-техника таълими системасини бутун чоралар билан такомиллаштираётир. Кўпгина ёшлар ўрта мактабни тамомлаб, касб эгаллаш учун ҳунар масканларига бормоқдалар. Ҳозир областимиздаги билим юртларида йигит-қизлар 130 ихтисослик бўйича таълим олишлари мумкин. Билим юртларининг 80 проценти касб-ҳунар ўргатиш билан бирга ёшларга ўрта маълумот ҳам беради.

Маърифат ўчоқларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш учун биз барча имкониятларни ишга соляпмиз. Бунда билим юртларини оталиққа олган саноат, қурилиш ташкилотлари, хўжаликларнинг ёрдами катта бўлмоқда. Улар барча зарур асбоб-ускуналар, техника воситалари, дарсликлар етказиб беришади. Айни пайтда замонавий ўқув қуроллари билан жиҳозланган 870 фан кабинети, уч юздан ортиқ ишлаб чиқариш устахонаси, лаборатория ва ўқув кабинетлари бўлажак ишчи-қурувчилар ихтиёрида.

Таълим даргоҳларида ёшлар учун қулай шарт-шароитлар яратилаётгани ўқув-тарбия ишларини янада яхшилаш, талаблар сонининг ўсишида муҳим роль ўйнамоқда. Иштихон, Жомбой, Пастдарғом, Каттақўрғон районларидаги қатор мактабларнинг битирувчилари ёппасига ҳунар-техника билим юртларига кириб ўқиш ташаббуси билан чиқдилар. Эндиликда бу ҳаракат тобора кенг ёйилмоқда.

Областдаги билим юртлари коллективлари ўқув йилини барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунладилар. Бу йил 17 мингдан зиёд битирувчи шонли ишчилар сафидан муносиб ўрин олади. Шубҳасиз, улар кекса авлод вакиллари бошлаган ҳаётбахш анъаналарга содиқ қолишади, коммунистик бунёдкорлик ишларида фаол иштирок этишади. Ана шундай шарафга муяссар бўлган, устозлари ишончини оқлаб, давримизнинг фидокор, қаҳрамон кишилари бўлиб етишган, самарали меҳнати эвазига муносиб тақдирланган собиқ талабалар кўп. Каттақўрғондаги 32-ҳунар-техника билим юртида ўқиган Юнус Юсупов Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. Шу билим юртининг собиқ талабаси Зариф Бобомуродов кўксини Ленин ордени безаб турибди.

Ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда, уларга касб-ҳунар сирларини чуқур сингдиришда малакали ва тажрибали ўқитувчиларимиз, ишлаб чиқариш мастерлари ва мураббийлар катта куч-ғайрат сарфламоқдалар. Бу соҳадаги ажойиб ютуқлари учун юздан ортиқ зиёкор орден, медаллар, фахрий ёрлиқлар, СССР ҳамда Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими аълочиси нишонлари билан тақдирланишди.

Келгусида областда ҳунар-техника таълими янада тараққий этади. Бунинг учун замонавий бинолар қуриш, моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ўқитувчилар ва мастерлар сафини кенгайтириш, таълим-тарбияни такомиллаштириш талаб этилади. 1981—1982 ўқув йили учун қарийб 20 минг талаба қабул қилиш мўлжалланган. Ўн биринчи беш йиллик давомида эса халқ хўжалигига 160—180 ихтисослик бўйича юз мингдан зиёд юқори малакали ишчи кадр етказиб берилади.

Партиямиз кўрсатмаларига оғишмай амал қилган ҳолда давримизга муносиб ўринбосарлар тарбиялаш биз учун шон-шараф иши бўлиб келган ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади.

Б. ЮНУСОВ,
Самарқанд область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири.

МУҲИМ ОМИЛ

КОЛЛЕКТИВЛАРДА МЕҲНАТ ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ҲАҚИДА

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, меҳнатга онгли, ижодий муносабатни тарбиялаш — ўн биринчи беш йилликнинг бош вазифасини ҳал этиш, яъни совет кишиларининг фаровонлигини янада ошириш учун курашда муҳим аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз бу масалага мунтазам эътибор бериб келмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС 1979 йил 13 декабрда «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бу қарорда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг бекор кетишини камайтириш ва кадрларнинг стабиллигини вужудга келтириш учун бир қанча ташкилий, иқтисодий ва ҳуқуқий чора-тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилган.

Хоразм область партия ва совет ташкилотлари ушбу қарорни амалга ошириш юзасидан катта ишларни бажармоқдалар. Айниқса, ишлаб чиқаришда меҳнат интизоми даражасига таъсир қиладиган ҳамма асосий факторларни ҳаракатга келтириш учун комплекс тадбирлар жорий этилаётир. Чунончи, меҳнатни ташкил этишнинг бригада пудрати каби прогрессив формалар дадиллик билан ишлаб чиқаришга жорий қилинаётир.

Хоразм электр тармоқлари корхонасида, Урганч тикувчилик фабрикасида ва бошқа бир қанча корхоналарда маъмурият касаба союз ташкилотлари билан биргаликда социалистик мусобақа илғорларини, ғолибларни моддий рағбатлантириш қоидаларини ишлаб чиқдилар. Бунда касаба союз фабрика-завод маҳаллий комитети тавсияси билан меҳнат интизомини бузган кишиларни ойлик, квартал мукофотлардан, шунингдек йил якунига кўра бериладиган мукофот («ўн учинчи маош»)дан маҳрум этиш кўзда тутилган.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлашда тарбиявий ишларни намунали йўлга қўйиш, коллектив аъзосининг хатти-ҳаракатлари учун бутун коллективнинг масъулиятини ошириш, коллективда нормал маънавий-психологик муҳитни вужудга келтириш, кишиларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш каби тадбирларни ҳуқуқ тарбияси билан қўшиб олиб бориш ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда муҳим омил бўлмоқда. Урганчдаги пиллакашлик фабрикасида худди шундай иш тутиляпти. Бунинг натижасида фабрика ходимлари ўртасида ҳуқуқ-тартиботни бузиш ҳоллари йилдан-йилга камайяпти. Бу эса ўз навбатида планларни ортиғи билан адо этишга баракали таъсир кўрсатяпти.

Хивадаги тикувчилик фабрикасида ҳуқуқ-тартиботни бузишнинг олдини олиш кенгаши тузилган бўлиб, бу кенгаш коллективда ғоявий ва ҳуқуқий тарбияни мослаштириб бормоқда. Фабрикада жамоатчилик асосидаги юридик консультация яхши ишлаяпти. Чунончи, фабрика ходимларидан биронтаси ўз хохиши билан ишдан кетиш тўғрисида ариза берса, юридик консультация ходимлари бундай ишчига «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисида»ги қарорнинг моҳиятини қайта-қайта тушунтирадилар. Бу қарорда узлуксиз иш стажи учун ишчиларга имтиёзлар берилиши кўрсатилган. Агар ишчи бир календарь йилида ўз хохиши билан ишдан иккинчи марта бўшаса, унинг узлуксиз иш стажи сақланмаслиги тушунтириб берилади. Меҳнат ҳақидаги қонунларни ана шу тарзда тушунтириш кадрлар қўнимсизлигини камайтиришда катта ёрдам бераётир.

Меҳнат интизомини бузувчиларга қарши курашда кўпчилик корхоналарда ташкил этилган ўртоқлик судлари фаолияти катта аҳамиятга эга. Маълумки, эллик ва ундан ортиқ киши меҳнат қиладиган корхоналарда ўртоқлик судлари тузилади. Корхоналарнинг раҳбарлари меҳнат интизомини бузувчиларга жамоатчилик таъсирини ўтказишнинг бу формасидан кенг фойдаланишлари керак. Урганч шаҳар озиқ-овқат савдоси идорасида, шаҳар почтамти, Хонқа пахта тозалаш заводи ва бошқа бир қанча корхоналарда ўртоқлик судларига ишчилар ўртасида катта обрўга эга бўлган меҳнат ветеранлари, социалистик мусобақа илғорлари сайланган. Ўртоқлик судлари завод клубларида, қизил бурчакларда мажлис ўтказади. Ўртоқлик суди мажлисларига ўнлаб, юзлаб кишилар таклиф қилинади. Суд қарорлари ҳамма ишчилар эътиборига ҳавола этилади. Бинобарин, ўртоқлик судларининг иши жуда катта тарбиявий аҳамиятга эга бўлмоқда.

Бироқ, областдаги баъзи корхоналарда ўртоқлик судлари номигагина сайлаб қўйилган. Уларнинг аъзолари меҳнат интизоми бузилганлиги тўғрисидаги материал келишини кутиб, ҳеч қандай фаолият кўрсатмаяпти. Масалан, Янгиариқ алоқа узели текшириб кўрилганда бу ерда Ўзбекистон ССР ўртоқлик судлари тўғрисидаги Низом қоидаларига хилоф равишда ўртоқлик судига беш киши ўрнига уч киши сайланганлиги маълум бўлди. Корхонада айрим ходимлар меҳнат интизомини бузган бўлса-да, уларнинг бу хатти-ҳаракати ўртоқлик судида кўрилмаган.

Касаба союзлари Хоразм область Совети, тармоқ касаба союзлари область комитетлари маҳаллий комитетлар ва ўртоқлик судларига амалий ёрдам кўрсатиш йўли билан юқоридаги каби камчиликларни бартараф этиш чораларини кўрмоқдалар. Чунончи, касаба союзлари область Совети шу йилнинг икки ойида ўртоқлик судлари раислари ва аъзоларидан 600 кишини ўқитди.

Касаба союз ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг меҳнат интизомини бузиш ҳолларининг олдини олиш, совет қонунларини тушунтириш юзасидан олиб бораётган мунтазам ишлари туфайли сўнгги вақтда областда кадрлар қўнимсизлиги камайиб, меҳнат интизоми мустаҳкамланиб бормоқда.

Область меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини бажара бориб, ҳуқуқ-тартиботни, меҳнат интизомини бузиш ҳолларига қарши актив курашмоқдалар, беш йиллик топшириқларини бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

К. КАРИМОВ,
касаба союзлари Хоразм область Совети юридик консультациясининг мудири.

СССР ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

СССР Олий Судининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди.

Планларнинг бажарилиши тўғрисида қўшиб ёзишларга қарши ва давлат ҳисоботини бошқача бузишларга қарши курашни кучайтиришга қаратилган қонунлар ҳамда СССР Олий Суди пленумининг қарорларини Украина ССР ва Қозоғистон ССР судлари қандай қўллаётганликлари тўғрисидаги масала тингланди. Пленум таъкидладики, кейинги вақтларда судлар шу категориядаги ишларни кўриб чиқишга эътиборни кучайтирди, аммо бир қанча жойларда уларнинг ижтимоий хавф-хатарига етарли баҳо бермаслик ҳоллари ҳамон кузатилмоқда.

Уй-жойга шахсий эгалик ҳуқуқи билан боғлиқ баҳсларни ҳал этиш борасида суд практикаси тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Коммунистик партия уй-жой қурилишини авж олдиришни, Совет давлатини социал ривожлантиришнинг энг муҳим вазифаларидан бири деб қарайди. Гражданларнинг уй-жойли бўлишлари учун СССР Конституцияси гарантиялаган ҳуқуқларни таъминлашда давлатнинг уй-жой қуриш учун белгиланган тартибда ер участкалари ажратиш йўли билан якка уй-жой қуришга кўмаклашуви, давлат кредити берилиши, гражданларга бинокорлик материалларини сотилиши ва ҳоказолар катта роль ўйнамоқда. Уй-жойга шахсий эгалик ҳуқуқи қонун билан муҳофаза этилади ва суд томонидан ҳимоя қилинади.

Пленум бир неча марта жиноят қилган кишиларга жиноий жазо тайинлаш практикаси тўғрисида қарор қабул қилди.

(ТАСС).

МОСКВА ГАСТРОЛЛАРИ

СЕРЖИЛО БЎЁҚЛАР

...Ёруғ нур қоронғуликда бир лаҳза ҳаракатсиз қолган фигураларни ёритиб кўрсатади. Улар гўё туйғулар ҳаяжони чўққига чиққан дақиқада қотиб қолгандек. Ерда чўзилиб ётган киши устида ғазаб билан ўйнаган қамчи ҳавода муаллақ турибди. Икки киши бир-биридан ажралишга қурби етмай, қўлларини чўзганча тўхтаб қолган. Ғалаба қозонган оломоннинг хуружи кучга тўла, букилмас иродага тўла. Шаффоф парда орқасида пайдо бўладиган бу композиция М. Ашрафий ва С. Василенконинг «Бўрон» операсининг ўзига хос пластик увертюрасидир. Москвада миллий опера ва балет асарларини намойиш қилиш А. Навоий номли Ўзбекистон ССР Катта театри учун яхши анъана бўлиб қолди.

Коллектив гастролларини ўзининг биринчи миллий операси билан бошлаганлиги тасодифий эмас. «Бўрон» доимий «навбатчи» спектаклга айланганича йўқ. Унинг янгиланиши (бу спектакль деярли 40 йил қўйилмади), К. Яшиннинг янги либреттоси, Ф. Сафаровнинг режиссёрлик ечими, партитуранинг дирижёр Д. Абдураҳмонова томонидан мусиқий ўқилиши — буларнинг ҳаммаси постановкани замонавий ва томошабинга тушунарли қилиш учун интилишдан далолат беради. Шунингдек, спектакль ўзбек маданиятининг атоқли арбоби М. Ашрафий хотираси учун ёдгорликдир.

Ўзбек ва рус халқлари дўстлигига, республикада Совет ҳокимиятининг ўрнатилишига бағишланган «Бўрон» увертюрасидаги рамзий даражагача кўтарилган сиқиқ пластик образларда операнинг кульминацион дақиқалари мужассамлашган. Айрим камчиликлар, оммавий саҳналарнинг янада динамик бўлиши зарурлиги тўғрисида гапириш мумкин, лекин спектаклда асосий мақсадга эришилган. Опера қаҳрамонларининг образлари қизиқарлидир, унинг музикаси эса миллий руҳ билан суғорилган, ёрқин мусиқий бўёқлар билан ажралиб туради. Ўз халқи бошига тушган кулфатларнинг ҳақиқий сабабларини ўз яқинларининг фожиали қисмати орқали англаб етувчи оддий ўзбек аёли образи истеъдодли актриса С. Қобулованинг саҳна маҳоратига яқин ва туташдир. С. Беньяминов ижросида Бўрон қаҳрамонона, чинакам халқ характерига айланган.

Театр томошабинларни яна икки миллий асар М. Ашрафийнинг «Муҳаббат ва шамшир» балети ва Т. Жалилов ҳамда Б. Бровцининг «Тоҳир ва Зуҳра» опера-балети билан таништирди. «Муҳаббат ва шамшир» спектаклида балетмейстер И. Юсупов билан рассом Т. Шораҳимов аввало ёрқин саҳна манзарасини яратишга ҳаракат қилганлар. Шаҳарнинг ўт ичида қолган харобаси ғоят тасвирли берилган, шоҳ саройидаги зиёфат ҳам қуюқ, Чингизхон ҳарбий қароргоҳидаги экзотика тўла сезилиб туради. Рақслар ҳам шундай гўзал, миллий безакларга жуда бойдир. Манзараларнинг гўзаллиги ва тасвирийлик психологик вазифаларни иккинчи планга анча суриб юборади. Шунга қарамай балетмейстер қизиқарли пластик бўёқларни топа билган. Балетнинг рақс партитурасида ҳозирги замон хореографияси ютуқларининг таъсири аниқ сезилади. Бу ютуқлар миллий сюжетда ўзига хос акс этган. Бу айниқса спектаклнинг А. Геворкян ва К. Фридлянд томонидан ифодали ижро этилган икки қаҳрамони партиясига тааллуқлидир.

Сўнгги вақтда мамлакатнинг музикали театрлари вокал, хореография ва назмни ягона қилиб бирлаштирувчи кўпгина спектаклларни яратдилар. Ана шундай экспериментлардан бири ўзбек саҳнасида ҳам амалга оширилди. «Тоҳир ва Зуҳра» спектакли устида режиссёр О. Узоқов ва балет усталарининг бутун бир группаси — М. Турғунбоева, Б. Қориева, ва В. Васильевлар иш олиб бордилар. Постановкада янгиликлар оз эмас, у форма жиҳатидан ғоят гўзал. Балки, ҳамиша ҳам рақс ва вокал органик уйғунлашмас, спектаклнинг персонажлари эса ҳаддан ташқари кўп. Бироқ, изланишнинг ўзи қизиқарли, ижрочилар олдида мураккаб, одатдан ташқари вазифаларни қўядики, бу ҳамиша профессионал маҳоратни ўстиришга ёрдам беради.

Ун бир асар номини ўз ичига олган гастроль программаси театрнинг ҳозирги кундаги фаолиятини ҳар томонлама кўрсатишга имкон берди. Афсуски, опералар афишасига рус классик операсининг биронта ҳам спектакли киритилмаган. Ҳолбуки, театрнинг доимий репертуарида бундай асарлар бор. Чайковскийнинг «Пиковая дама» операси премьераси эса яқингинада бўлиб ўтди.

Томошабинлар классик спектакллардан Пуччинининг «Флория Тоска», Вердининг «Дон Карлос» асарларини кўрдилар. Ҳар икки постановка режиссёр Г. Геловани, дирижер А. Абдуқаюмов, рассом М. Новиков томонидан амалга оширилган. Спектакллар традицион йўналишда ишланган бўлиб, бу саҳнада воқеаларнинг бир хил ривожланишида, мизансценаларнинг монументаллигида, костюмларнинг эскичалигида, ҳаракатларнинг маълум статиклигида сезилиб туради.

«Флория Тоска»да И. Жалилов (Каварадосси) ўзини кўрсатди. «Дон Карлос»да В. Гринченко (Филипп II), А. Рябова (Елизавета Валуа), В. Браун (маркиз ди Поза) ва В. Калиниченко (Дон Карлос) кабилар бошчилигидаги ажойиб актёрлар ансамбли тўпланган. Учинчи пардада Филиппнинг машҳур арияси чинакам драматизм билан, ҳақиқий вердича кўламда ва чуқур эҳтирос билан ижро этилади. В. Гринченко юксак маҳоратли артист эканлигини, латиф ва ифодалилиги жиҳатидан камдан кам учрайдиган овоз соҳиби эканлигини кўрсатди. В. Гринченко А. Петровнинг «Пётр I» операсидаги Пётр партиясида ҳам катта муваффақиятга эришди.

А. Петров операси постановкасини театрнинг чинакам муваффақиятлари ҳисобига киритиш мумкин. Бу спектаклда труппанинг жуда катта потенциал имкониятлари, унинг замонавий, қизиқарли, янгича тафаккур қила олиш қобилияти намоён бўлди. Асарнинг музикаси, драматургияси (либретто Н. Касаткина билан В. Васильевники) постановкачи учун ҳам, ижрочилар учун ҳам қизиқарли имкониятлар беради. Режиссёр Ф. Сафаров автор мақсадини чуқур тушуниб етганлигидан далолат берувчи ўзига хос ечимни таклиф қилган.

Ҳар бир картина (фреска)нинг ўз ички конфликти ва ўз тугалланмаси бор, шу билан бир вақтда ўн картинанинг ҳаммаси ўзаро узвий боғлиқ бўлиб, воқеаларнинг динамик ривожланиши сезгисини вужудга келтиради, Петербургни қуришнинг улуғвор панорамаси билан тугайди. Шаҳар силуэти бепоён сув фонида кўриниб туради. Спектаклда Т. Данилова (Марта), Р. Лаут ва Н. Семизвонкина (Софья), Т. Ефимова (Анастасия) ва бошқа кўп ижрочилар катта эҳтирос билан куйлайдилар. Оркестр ва хор (хормейстер С. Шодмонов) ансамбль уйғунлиги маҳоратини, ижро этиладиган асарнинг ўзига хос услубини тушуниб етганлигини намойиш қилди.

Чайковскийнинг «Уйқудаги гўзал» асари постановкачиси, балетмейстер И. Юсупов бу балетни ўз таҳририда таклиф қилмоқчи бўлмаган, деб ўйлаймиз. Спектакль оригинал изидан боришга ҳаракат қилади: программада балетнинг улуғ яратувчиси Мариус Петипанинг номи турганлиги ҳам бежиз эмас. Бош партияларнинг ижрочилари Ф. Саъдуллаева ва Ш. Турсунов рақсларни юқори савияда ижро этишди. Шунга қарамай, спектакль ана шу балет негизидаги чинакам қувонч, байрам туйғусини бера олмади.

Минкуснинг «Дон Кихот»и эса рақсларга бойлигини, жўшқинлигини, классик ва характерли рақснинг самарадорлигини сақлаб қолган. Рақс маҳорати учун анчадан буён имтиҳонга айланиб қолган бу спектаклда Г. Ҳамроеванинг, шунингдек, бош партияларнинг ижрочилари Ф. Саъдуллаева ҳамда В. Клочконинг истеъдоди ёрқин намоён бўлди.

Ўзбек опера ва балет театри ижодий меҳмондўстлиги билан кенг танилган. Спектаклларни постановка қилиш учун совет театрининг атоқли усталарини таклиф этиш репертуарини бойитди, ижрочиларга қийин, лекин қизиқ вазифаларни таклиф этди. Р. Шчедриннинг М. Плисецкая, Н. Риженко, В. Смирнова-Голованова (рассом В. Левенталь) постановкасидаги «Анна Каренина» ҳамда А. Петровнинг «Оламнинг яратилиши» (постановкачилар Н. Касаткина, В. Васильев, рассом Э. Стенберг) спектакллари балет труппасининг энг ёрқин асарларига айланди. Бу асарларнинг мураккаб партитурасини дирижёр Д. Абдураҳмонова юксак профессионал маҳорат билангина эмас, шу билан бирга асар мақсадини, образли структурасини чуқур тушунган ҳолда ўқий олдики, бу фақат истеъдодли санъаткоргагина тааллуқлидир. «Анна Каренина»да қаҳрамонларнинг туйғулари ва кечинмаларининг нозик жиҳатларини томошабинга етказа оладиган оркестрлаштиришнинг нафислиги кишини ром қилади.

Музика Аннанинг софдиллиги, олижаноб латофати билан ажралиб турувчи лирик портретини яратади. Унинг муҳаббати мавзуси ҳамма тўсиқларни босиб ўтувчи, лекин ўз мақсадига эриша олмайдиган, хотиржамлик топа олмайдиган оқим каби шиддат билан ривожланади. Анна мавзусининг мусиқий тасвири парчаланади, синади, тақдирнинг зарбаси каби бир маромда, изчил, такрорланувчи товушлар билан бўғилиб гўё эриб кетади. Анна партиясининг ижрочиси Б. Қориева спектаклнинг ҳақиқий қаҳрамонидир.

«Оламнинг яратилиши» балетининг постановкачилари ҳам ижрочилар олдига мураккаб вазифаларни қўядилар. Асарнинг мақсадини мужассамлаштириш, талаб қилинадиган лирика, юмор, гротеск, драматизмнинг бир бутун қуйилмасини яратиш учун профессионал маҳоратнинг ўзи етарли эмас. Ҳам музикага, ҳам хореографияга хос бўлган ўткир замонавийлик туйғусини сеза билиш уни ўзига яқинлаштириш, ўз туйғусига айлантириш лозим эди. А. Петровнинг «Оламнинг яратилиши» номли ёрқин, гўзал балети нафис ва мантиқан ўткирдир. Уни театрда ҳам худди шундай тушунишди, артистлар худди шундай рақс тушадилар.

Театрнинг эстетик мавқеини мустаҳкамлашда, маълумки, бадиий раҳбарлик ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Ўзбек театрида ҳозирги вақтда бадиий раҳбарлик ижодий жиҳатдан кучли ва катта обрўга эга. Коллективга дирижер Д. Абдураҳмонова, балетмейстер Г. Измайлова, режиссёр Ф. Сафаров каби уста санъаткорлар бошчилик қилмоқдалар. Бундан ташқари театр республикада диққат-эътиборга ва ҳақиқий мададга сазовор. Буларнинг ҳаммаси труппани талантли артистлар билан, айниқса ёшлар билан таъминлаш имконини беради, профессионал маҳоратни янада ўстириш учун шароит яратади. Театр гастроллари республика музика санъати бутун кўпмиллатли маданиятимиз тараққиётига жиддий ҳисса қўшиб, чинакам бадиий ғалабаларга эришаётганлигини кўрсатди.

А. ДАШИЧЕВА.

(«Правда», 1981 йил 5 август).

Ғуломмаҳмуд АБДУЛЛАЕВ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, республикада колхоз ҳаракатининг ветеранларидан бири, 1940 йилдан КПСС аъзоси, Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси Ғуломмаҳмуд Абдуллаев узоқ давом этган касалликдан сўнг 1981 йил 5 августда вафот этди. Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, колхоз ишлаб чиқаришининг истеъдодли ташкилотчиси ва моҳир раҳбарини ўлим сафимиздан олиб кетди.

Ғуломмаҳмуд Абдуллаев Тошкент шаҳрида 1900 йилда туғилди. Меҳнат фаолиятини батракликдан бошлади. 1930 йили ерларни ишлаш бўйича дастлабки ширкатлардан бирига аъзо бўлиб кирди ва унинг раиси бўлди. 1932 йилда «Қизил партизан» колхозига раис қилиб сайланди. Ғ. Абдуллаев 1934 йилда Ўрта Осиё Коммунистик университетига ўқишга юборилди. Уни тугатганидан сўнг 1937 йилдан 1940 йилгача Тошкент областининг Ворошилов номли колхозида дала мудири бўлиб ишлади.

1940 йили Ғ. Абдуллаевни Ворошилов номли колхознинг (Тошкент районидаги ҳозирги К. Маркс номли колхоз) раиси қилиб сайланди. Умрининг сўнгги кунларигача бу хўжаликка раҳбарлик қилди.

Катта ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган, қишлоқ хўжалиги экономикасининг чуқур билимдони Ғ. Абдуллаев ўзининг бутун кучини, бой ҳаётий тажрибасини партия ва халқ ишига фидокорона хизмат қилишга бағишлади. Унинг раҳбарлигида К. Маркс номли колхоз йирик, қишлоқ маданияти ва турмуши юксак даражадаги, иқтисодий жиҳатдан ривожланган хўжаликка айланди.

Ғ. Абдуллаев партиянинг аграр сиёсатини ҳаётга татбиқ этиш учун курашда актив иштироки, принципиаллиги ва ишчанлиги, кишиларга бўлган диққат-эътибори ва меҳрибонлиги билан колхоз меҳнаткашлари, республика ҳамда область партия ва хўжалик активи орасида катта ҳурмат-эҳтиромга сазовор бўлди. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, саккиз чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Тошкент область партия комитетининг аъзоси, халқ депутатлари Тошкент область Советининг депутати қилиб сайланди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Ғ. Абдуллаевнинг хизматини юксак баҳоладилар. Унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. У Ленин ордени, беш марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени, Халқлар дўстлиги ордени ҳамда СССРнинг кўпгина медаллари билан мукофотланган эди.

Толмас меҳнаткаш, колхоз ишлаб чиқаришининг ветерани, Коммунистик партия ва халқнинг содиқ фарзанди Ғ. Абдуллаевнинг ёрқин хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Ш. Р. Рашидов, Е. Айтмуротов, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Р. С. Ашуралиев, Т. А. Алимов, В. А. Антонов, Т. Г. Зинин, А. А. Уркинбоев, М. К. Қодиров, Ю. Толипов, И. Х. Худойберганов, И. Муниров.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ЮКСАК БАҲО

БЕРЛИН. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг органи «Нойес дойчланд» газетаси қуйидагиларни ёзади: Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқларнинг Қримдаги учрашуви жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу учрашувда биргаликда бажариладиган ишларимизнинг асосий йўналишлари кўриб чиқилди, келгусига мўлжалланган истиқболлар белгиланди.

Газета ўзининг бош мақоласини икки партия ва икки давлат раҳбарларининг дўстона учрашувига бағишлайди ва ГДР меҳнаткашлари Қримдаги музокараларнинг якунларини самимий мамнуният билан кутиб олганлигини таъкидлайди. Ана шу якунлар ўзаро дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантиришга далда берувчи янги омилдир, деб уқтириб ўтади газета.

СССР билан ГДР ўртасидаги муносабатларнинг самарали ривожланиб бораётганлиги, деб ёзади газета, умуман социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашга қўшилган салмоқли ҳиссадир. Шу боисдан Қримдаги учрашув қатнашчилари бизнинг давлатларимиз социализм мамлакатларининг коллектив муассасалари — Варшава Шартномаси ташкилотини ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашини мустаҳкамлашга бундан буён ҳам ёрдам берадилар, деб алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Қардош мамлакатларни бир-бири билан маҳкам боғловчи ришталарга путур етказиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қатъий зарба берилади.

СССР ва ГДР раҳбарларининг учрашуви, деб таъкидлайди ГБСП Марказий Комитетининг органи, империалистик кучлар кескинликни авж олдириб, зўр бериб қуролланаётган ҳозирги халқаро вазият шароитларида жуда катта аҳамият касб этади. Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқлар АҚШ Европада ядро қуролини чеклаш масалалари юзасидан Совет Иттифоқи билан жиддий амалий музокаралар олиб бориш зарурлигини ниҳоят тушуниб олади, қуролсизланиш соҳасида ўзаро мақбул бўлган қарорга келиш йўлидаги ҳар қандай ҳаракатларга тўсқинлик қилиш практикасидан воз кечади, деб умид қилганликларини тўла асос билан билдирдилар.

Қримдаги учрашув самимий, ўртоқларча вазиятда, тўла ҳамжиҳатлик вазиятда ўтди. Бу эса партияларимиз ва халқларимиз ўртасидаги муносабатларга хос хусусиятдир. СССР билан бузилмас иттифоқ халқимизнинг хавфсизлиги ва муваффақиятларини таъминлашнинг мустаҳкам гаровидир. Ўн йилларнинг тажрибаси, келажакда ҳам ўз кучини сақлаб қоладиган тажриба ана шундай, деб ёзади «Нойес дойчланд» газетаси.

СССР—ҲИНДИСТОН:

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

Шу август кунларида Ҳиндистон жамоатчилиги икки шонли воқеани — СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартноманинг 10 йиллигини ҳамда Ҳиндистон мустақиллиги кунини тантанали нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда.

Ҳиндистоннинг марказий матбуоти мамлакатнинг 1947 йилдан бери босиб ўтган катта йўли тўғрисида ҳикоя қилувчи мақолаларни босиб чиқармоқда. Шу йиллар мобайнида мамлакат Британия мустамлака империясининг хом ашё қарамлигидан индустриал жиҳатдан ривожланган давлатга айланди.

Ҳукуматга яқин «Нэшнл геральд» газетаси Ҳиндистон иқтисодий жиҳатдан ўз-ўзини таъминлашга эришиш йўлини мустақилликка чиқиши биланоқ танлаб олган эди, деб ёзади. Ўтган йиллар ичида мамлакат бу йўлда ажойиб муваффақиятларга эришди, ҳозир давлат секторининг корхоналари саноатнинг энг муҳим тармоқларини назорат қилиб турибди. Жумладан, ишлаб чиқарилаётган пўлатнинг 78 проценти, қазиб чиқарилаётган кўмирнинг 98 проценти ва нефтнинг 99 проценти давлат сектори корхоналарининг ҳиссасига тўғри келяпти. «Нэшнл геральд» бундай деб ёзади: Совет Иттифоқи Ҳиндистонни иқтисодий ривожлантириш программасига чуқур самимият билан қараб, давлат сектори негизларини яратишда мамлакатга ҳал қилувчи ёрдам бериб келди. СССР билан ҳамкорлик, деб таъкидлайди газета, Ҳиндистон миллий экономика эҳтиёжларини кўп даражада қондириб олишгагина эмас, шу билан бирга кўпгина етакчи индустриал давлатларга тенглашиб олишига ҳам имкон берганди.

(ТАСС).

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛ

ВАРШАВА, 5 август. (ТАСС). ПАП агентлиги хабар беради: В. Ярузельский раислиги остида ўтган ПХР ҳукумати президиумининг мажлиси мамлакатда кескинлашаётган аҳволни муҳокама қилишга бағишланди. Оператив штаб тузилди. Унинг асосий вазифаси — кескин тангликни бартараф этишни таъминлашдан, экономика ва мудофаа соҳасида нормал ишлаш учун шароит яратишдан иборат.

Шунингдек, чайқовчилик билан курашувчи махсус комиссия ташкил этилди. Шундай комиссияларни воеводликлар ва шаҳарларда ҳам тузиш тавсия қилинди. Шу муносабат билан «Трибуна люду» газетаси қуйидагиларни уқтиради: «Чайқовчилик билан курашмоқ учун бизга ҳозиргача фақат милиция ёрдам бериб турар эди. Эндиликда бу ишга армия ҳам қўшилди. Биз чайқовчиликка қарши курашиш мақсадида вақти-вақти билан назорат қилиб туришнинг турли формаларини қўлламоқчимиз».

Бугун ПХР ҳукуматининг матбуот ишлари бўйича вакили Ю. Борецкийнинг айтишича, ПБИПнинг IX съезди ҳаракат программасини қабул қилган ва сейм ҳукуматнинг тангликдан қутулиш ва экономикани барқарор қилиш юзасидан программасини якдиллик билан маъқуллагандан кейин ҳам «Бирдамлик» касаба союзларининг раҳбарлари, гўё жамият маъқуллайдиган программа ҳалигача йўқ, деб айтаётганлигига ажабланишгина мумкин. «Бирдамлик» яна намойишлар ва забастовкалар ўтказишдан воз кечмаётганлиги эътиборни жалб қилади. «Бирдамлик» Польша экономикасининг янада заифлашувига ва мамлакатда сиёсий кескинликнинг кучайишига сабаб бўладиган ишларни тугатиш ниятида эмас.

«Бирдамлик» ташкил этаётган ҳаракатлар муносабати билан ПБИП Марказий Комитети пойтахтдаги барча комитетларга мурожаатнома эълон қилди. Биз шаҳарда осойишталик бўлиши учун ва қийинчиликларни бартараф этиш учун ёрдам берувчи шарт-шароитларни яратиш масъулиятини ўз зиммамизга олган ҳолда «Бирдамлик» танлаб олган ҳаракат формалари ва методларига қўшилмаймиз. Шунинг учун ҳам биз коммунистларни, бошланғич партия ташкилотларини намойишлар, забастовкалар ўтказилишига, Варшава ишлаб чиқариш ва кундалик ҳаётни бузишга уринишларга қарши чиқишга даъват этамиз.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **УЛАН-БАТОРда В. И. Ленин музейида «Ленин йўлидан» деб номланган кўргазма очилди. Кўргазмада 700 дан ортиқ экспонат қўйилган бўлиб, уларда совет халқининг барча соҳалардаги муваффақиятлари акс эттирилган. Кўргазма КПССнинг қардош Коммунистик партиялар билан мустаҳкам ҳамкорлиги тўғрисида ҳикоя қилади.**

● **Мюнхендаги «Моторенунд турбиненунион» ҳарбий концерни олдида қуролланиш пойгасига қарши оммавий норозилик митинги бўлиб ўтди. Касаба союзлари чақириғига биноан шаҳарнинг минглаб аҳолиси ҳарбий харажатларнинг тўхтовсиз ортиб бораётганлиги ва социал эҳтиёжлар учун ажратиладиган маблағ қисқартирилаётганлиги сабабли меҳнаткашларнинг аҳволи ёмонлашиб бораётганлигидан норозилик билдириш мақсадида тўпландилар.**

● **Американинг Луизиана штатидаги Марреро шаҳрида «Селотекс кемикл» химия компанияси корхоналарида бир қанча кучли портлашлар рўй берди. Завод ишчиларидан ўндан зиёд киши ярадор бўлди ёки оғир жароҳатланди. Ёнғинни ўчиришга уринишлар ҳозирча бирор натижа бермади. Маъмурлар корхонага қарийб 2 километр яқинликда жойлашган районлар аҳолисини шошилинч равишда кўчирмоқдалар.**

● **Эронда чиқадиган газеталар одамларнинг қурбон бўлишига олиб келган бомба портлашлари ҳақида хабар беради. Исфахон, Машҳад, Хамадон ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида портлашлар рўй берган. Расмий маълумотларга кўра, кейинги бир неча кун ичидагина бомбаларнинг портлаши ва қўпорувчилик ишлари натижасида 915 киши ҳалок бўлган.**

● **Информацион агентликларнинг Ла Пасдан берган хабарларига кўра, Боливия президенти генерал Гарсиа Меса ўз ваколатларини мамлакатдаги ҳукмрон ҳарбий хунтага топшириб, истеъфо берган. Президент Санта-Крус департаментида қўзғолон кўтарган қўшинларнинг раҳбарлари генераллар Лусио Анес ва Натуш Бушнинг талабига мувофиқ истеъфога чиқишга мажбур бўлган. Санта-Крусдаги қўзғолонни мамлакатнинг ҳарбий-ҳаво ва денгиз кучлари қўмондонлари, яширин иш кўраётган Боливия ишчилар маркази, шунингдек демократик ва халқ бирлиги фронти қўллаб-қувватлади.**

(ТАСС).

Ваҳшиёна қурол

Марказий разведка бошқармаси ажнабий давлатларга қарши ўзининг қўпорувчилик ишларида биологик қуролдан фойдаланаётганлиги тўғрисидаги хабарлар халқаро жамоатчиликни ниҳоятда ташвишга солмоқда.

ГАВАНА. Биологик уруш — АҚШ Марказий разведка бошқармаси қўпорувчилик ишларининг формаларидан бири бўлиб жосуслик маҳкамаси бир қанча давлатларга қарши шундай ишларни олиб бормоқда, дейилади Пренса Латина агентлиги тарқатган шарҳда. Кўп йиллардан буён Пентагон (Мэриленд штатидаги) Форт-Детрик базасида хавфли денге безгагини келтириб чиқарадиган чивинни етиштириш устида тажриба ўтказиб келмоқда. Ҳозир Кубада ана шу безгак эпидемияси тарқалди. Эллигинчи йиллардаёқ деб таъкидлайди Пренса Латина агентлиги, АҚШ биологик қурол ёрдамида СССР аҳолиси ўртасида эпидемия чиқармоқчи бўлиб унга қарши шу қуролни қўлланиш режаларини тузабошлаган эди.

(ТАСС).

«ТИБЕТДА «БИРЛИК ФРОНТИ» СИЁСАТИ»

СССР Фанлар академияси Узоқ Шарқ институтининг «Проблемы Дальнего Востока» журнали 1981 йилдаги 2-сонида шундай сарлавҳали мақолани босиб чиқарди. Мақолада, жумладан, бундай дейилган:

Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари дуч келаётган кўп проблемалар орасида миллий масала ҳам катта ўрин олади. Хитойдаги бутун территориянинг ярмидан кўпроғини ташкил этган миллий районларда фойдали қазилмалар жуда кўп. Бу эса «тўрт модернизация» йўлини амалга ошириш учун, ҳарбий-саноат потенциалини кўпайтириш учун катта аҳамиятга эгадир. Шу билан бирга миллий районлар асосан чегара областларидан иборат. Хитой раҳбарлари бу районларни қўшни мамлакатларга нисбатан экспансиячилик сиёсатини ўтказиш учун плацдарм, деб ҳисоблайдилар. Миллий районларда «сиёсий бирлик ва барқарорлик вазияти» мавжуд бўлганидагина бу районлар ана шу икки хил ролни бажаришлари мумкин эканлигини Пекиндагилар албатта, тушуниб турибдилар. Аммо, маочилар кўп йиллар мобайнида, хусусан «маданий революция» даврида ўтказиб келган буюк давлатчилик миллий сиёсати Хитойда миллатлар ўртасидаги муносабатларни ғоят кескинлаштирди, ханликка дахли бўлмаган халқларнинг тенгсизлигини кучайтирди, туб аҳолининг кескин норозилигига сабаб бўлди, Хитой раҳбарларининг умумий сиёсий йўлига ва маҳаллий маъмурларнинг хатти-ҳаракатларига нисбатан ишончсизлик туғдирди.

Журнал таъкидлаб ўтганидек, Пекин миллий районларда ўз сиёсатига муайян тузатишлар киритишга мажбур бўлди. Хитой раҳбарлари «сиёсий бирлик ва барқарорлик вазияти»ни вужудга келтиришга бевосита қаратилган бирлик фронтини «тиклаш»га алоҳида эътибор бермоқдалар.

Бирлик фронти сиёсати бошқа миллий районлардагига нисбатан Тибетда тўларок амалга оширилмоқда. Тибет— ХХРнинг энг йирик миллий ўлкаларидан биридир. Бу ердаги табиий бойликлар Пекиннинг эътиборини ўзига жалб этмоқда. Аммо Осиё жанубида экспансияни амалга ошириш учун плацдарм сифатида Тибетнинг ҳарбий-стратегик вазияти Хитой раҳбарларини кўпроқ қизиқтиради.

Бундан ташқари, Тибет Хитой раҳбарлари учун ХХРнинг энг «нотинч» миллий районидир. Бу ерда кўп марта қуролли ғалаёнлар бўлди. Кўп сонли (110 минг кишигача) эмиграциянинг мавжудлиги тибетлилар ўртасида ханликка қарши қаратилган кайфиятларни сақлаб қолишга ёрдам беради. Бу эмиграциянинг раҳбарлари Пекинга қарши актив иш олиб бормоқдалар.

Бирлик фронти сиёсати марказий маъмурларнинг Тибетдаги позицияларини мустаҳкамлаш, Тибетдаги юқори доираларни социал-иқтисодий ва сиёсий ислоҳотлар ўтказилишига мажбуран кўндириш, яъни аслини олганда ўз-ўзини йўқ қилиб юборишга рози бўлишга мажбур этиш мақсадини кўзда тутди. Пекиннинг пировард мақсади Тибетни бутун Хитойдаги нусхада қайта қуришдан иборат эди.

Журнал Пекиннинг динга нисбатан ўтказиб келаётган сиёсатига, Тибетда конституцион йўл билан гарантиялаб берилган эътиқод эркинлиги қандай амалга оширилаётганлигига тўхталиб, қуйидагиларни ёзади: Тибетда ибодатхоналар сони 1959 йилдагига нисбатан 2.469 тадан 10 тагача, монахлар (руҳонийлар) 110 минг кишидан 1-2 минг кишига камайди. Руҳонийларнинг ҳаммаси асосан унумли меҳнат билан шуғулланишлари ва «партиянинг миллий сиёсати»ни ўрганишлари лозим.

Умуман Пекиннинг сиёсати монах жамоасини тугатишга қаратилган. Тўғри, ҳозирги раҳбарлар «маданий революция» давридаги зўравонлик методларини қўлланмаётирлар («маданий революция» даврида ибодатхоналар алғов-далғов қилиниб, бузиб ташланган, диний урф-одатларнинг ҳаммаси тамомила тақиқланган, оммавий репрессиялар амалга оширилган эди). Аммо аввалгидек ҳозирда ҳам тибетликлардан бирортасининг монах бўлишига рухсат берилмайди. Ибодатхонанинг энг ёш руҳонийси Жокханг эллик ёшга тўлганига анча бўлган.

Хитой раҳбарлари тактика нуқтаи назаридан диний эътиқод эркинлигига йўл қўйилаётганлигини яширмайдилар. Монастирларнинг бош руҳонийлари ёки асосий ламалари юқоридан тайинланади ва аслини олганда давлат хизматчиларидан сира фарқ қилмайди. Масалан, кафедрал ибодатхонанинг бош ламаси Жокханг давлатдан маош олади.

Шу тариқа, диний ташкилотлар давлатнинг ўзига хос органларига айлантирилган. ХХРнинг қонун актларидан бирортаси, шу жумладан, конституция ҳам черковни давлатдан ажратишни кўзда тутмаганлигини эътиборга олганда, бу тасодифий бир ҳол эмас.

Шу тариқа, Хитой раҳбарларининг Тибетдаги сиёсатида кейинги вақтларда рўй берган баъзи ўзгаришлар ана шу автоном районда тибетликларнинг «ўз-ўзини бошқариши» тикланганлигидан, тибетликлар «диний эътиқод эркинлиги»дан ҳақиқатан ҳам фойдаланаётганлигидан, Тибетда кўп йиллардан буён сурбетларча бузиб келинган қонунчилик тўла тикланганлигидан асло далолат бермайди.

Мао Цзэдун ўлганидан кейин Пекин раҳбарлари расмий жиҳатдан бирлик фронти сиёсатига қайтиб келишди. Бу сиёсат Тибетда 50-йилларда амалга оширилган эди. Аммо «қайтиб келиш» «тиклаш» деган маънони англатмайди. 50-йиллардаги бирлик фронти — реал сиёсий ва иқтисодий ҳокимиятга эга бўлган юқори доираларнинг кўпчилиги билан иттифоқ сиёсати, ХХРнинг бирлигини таъминлаши ва сиёсий ҳамда социал-иқтисодий ўзгаришлар учун шарт-шароит вужудга келтириши лозим бўлган иттифоқ сиёсати эди. Эндиликда бу сиёсат бирон бир ҳокимиятдан тамомила маҳрум бўлиб қолган, лекин тибетликлар ўртасида муайян нуфузни, шу жумладан, диний нуфузни сақлаб қолаётган юқори доираларнинг вакилларини ўз томонига ўтказиб олиш йўлидаги уринишлардан иборат бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда бирлик фронти сиёсий механизмнинг оралиқдаги бўғинларидан бири, холос. Пекиннинг ҳозирги раҳбарлари бунинг ёрдамида Тибет халқ оммаси билан кенг кўламда «ҳамжиҳатлик»га эришиш учун интилмоқдалар. Бирлик фронти қатнашчилари, шунингдек «тажрибали миллий кадрлар» зиммасига «сиёсий бирлик ва барқарорлик вазияти»ни вужудга келтиришда ҳамда Пекиннинг умумий сиёсий йўлини ўтказишда итоатгўй ва ижрочи воситачилар ролини бажариш вазифаси юкланади, деб ёзади журнал мақоланинг охирида.

(ТАСС).

ГАМБИЯ:

ҚУРБОНЛАР СОНИ ОРТМОҚДА

Франс Пресс агентлиги хабар беради: Гамбия пойтахти — Банжулда 30 июлда мамлакатда давлат тўнтариши ясашга уринган революция олий кенгаши билан алоқа боғлашда шубҳаланган шахсларни ёппасига қамоққа олиш ва тинтиш давом этмоқда.

Агентликнинг таъкидлаб ўтишича, Гамбияга бостириб кирган Сенегал қўшинлари бир қанча жойда уй-жой биноларини автомат ва миномётлардан ўққа тутганлар. Бронемашиналар мамлакат президенти Жавара резиденциясини, шунингдек Сенегалнинг Банжулдаги элчихонасини қуршаб олганлар. Ахборот агентликларининг хабарларидан маълум бўлишича, қўзғолончиларнинг қаршилиги ҳали бостирилган эмас. Франс Пресс агентлиги хабарида айтилишича, Сенегал қўшинлари қўзғолончилар ўз эшиттиришлари учун фойдаланиб келган радиостанцияни яксон қилдилар. Илгари бу станциядан Гамбиянинг хизмат мақсадлари учун фойдаланиб келинган эди. Агентликларнинг телеграммаларидан маълум бўлишича, Гамбиянинг тинч аҳолиси ўртасида кўп қурбонлар бор. Ҳалок бўлганларнинг жасадлари, деб таъкидлайди Франс Пресс агентлиги, бульдозерларда океанга ташланмоқда. Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, Гамбия пойтахтидаги ягона «Виктория» госпитали ярадорлар билан тўлган. (ТАСС).

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ИЛҲОМБАХШ УЧРАШУВ

Марказий «Юбилей» спорт саройида Москва давлат муз устида балет усталарининг навбатдаги гастроли давом этмоқда. Меҳмонлар бу гал бир нечта янги номерлар билан келишган. Уларни ижро этадиганлар ҳам асосан ёшлар, сўнгги икки йил ичида оригинал чиқишлари билан москвалик муз устида балет мухлисларини хурсанд этган солистлардир.

Гастроль программасидаги номерларни ижро этаётганлар орасида мамлакатимизга, қолаверса, бутун жаҳонга машҳур спорт усталари, хизмат кўрсатган артистлар, чемпионлар бор. Масалан, фигурали учиш бўйича жаҳон чемпиони, Европа, жаҳон ва Олимпиада ўйинларининг бир неча бор совриндори, хизмат кўрсатган спорт мастери С. Четверухиннинг ажойиб ижрочилик маҳорати катта қизиқишга, самимий олқишга сазовор бўлаётир. Маълумки, бу спортчи-санъаткор Москва давлат муз устида балетининг Тошкентга қилган аввалги гастролида ҳам актив иштирок этган ва республикамиз муз устида балет ихлосмандлари олқиш-эътирофига сазовор бўлган эди. С. Четверухин бу гал репертуарини янги номерлар ҳисобига кенгайтириб келди.

Муз устида балетнинг яна бир иштирокчиси Бутунжаҳон универсиадаларининг чемпиони, фигурали учиш бўйича беш марта СССР чемпиони, СССР кубогининг бир неча бор соҳиби Валерий Мешковдир. Тошкентлик томошабинлар бу меҳмоннинг «Икар» номли номерини алоҳида қизиқиш билан кутиб олишди. А. Романенко постановкасидаги бу номер гастроль программасида кўрсатилаётган энг завқли, ҳаяжонли ва илҳомбахш томошадир. В. Мешков муз устида балетнинг машҳур усталари тажрибасига таяниб, қолаверса, ўзининг оригинал изланишлари туфайли ғоятда қийин, ҳам спорт жиҳатдан, ҳам санъат жиҳатдан характерли бўлиб кўринадиган бу номерни аввалги чиқишларига нисбатан бирмунча оригинал талқин қилаётир.

Тошкентлик томошабинлар РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Татьяна Катковская, Валерий Бабицкий, Владимир Лузин, Зофяр Шокиров, уч маротаба СССР чемпиони Людмила Баконина, артистларнинг Бутуниттифоқ конкурси дипломанти Алла Иванова, СССР спорт мастери Марина Кульбицкая, Европа, жаҳон, Олимпия ўйинлари биринчилигининг қатнашчиси, халқаро классдаги спорт мастери Василий Благов ва бошқаларнинг чиқишларини ҳам қизғин кутиб олишяпти.

— Тошкентда биринчи марта бўлаётганимиз йўқ, — дейди С. Четверухин. — Бундан қарийб ўн йил аввал бу ерда биринчи марта гастролда бўлган эдик. Тошкентликлар муз устида балетни яхши билишади, тушунишади ва қадрлашади. Шахсан менинг ўзим Ўзбекистонга қилинадиган ижодий сафарни интизорлик билан кутдим. Гастролимиз муваффақиятли ўтмоқда. Программамиз тошкентликларга манзур бўлганини кўриб, ҳис қилиб турибмиз. Имкониятдан фойдаланиб, шуни алоҳида таъкидламоқчи эдимки, Марказий «Юбилей» спорт саройи дирекцияси гастролимизнинг кўнгилдагидек ўтиши учун жонкуярлик кўрсатмоқда. Бунинг учун раҳмат.

Москва давлат муз устида балет усталарининг гастроллари 9 августгача давом этади.

С. ЙЎЛДОШЕВА.

Суратларда: Москва давлат муз устида балетининг томошаларидан лавҳалар. 1. (чапдан ўнгга) Сергей Четверухин ўз санъатини намойиш этмоқда. 2. Муз устида от ўргатувчилар. 3. Масхарабоз Зофяр Шокиров.

Н. Муҳаммаджонов ва С. Маҳкамов фотолари.

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Бу йил Қорақалпоғистон Автоном Республикасида мевадан ҳар қачонгидан мўл ҳосил етиштирилди. Боғдорчиликка ихтисослаштирилган Нукус районидаги «Коммунизм» совхози боғбонлари Автоном республикада биринчи бўлиб мева тайёрлаш планини бажардилар. Қабул пунктларига 1762 тонна ўрнига 1800 тоннадан зиёд маҳсулот етказиб берилди. О. Олламуротов, Ж. Ембергенов, Т. Ҳайтжонов, Б. Кенжабоев бошлиқ бригадаларнинг миришкорлари ҳар гектар майдондан пландаги 7 тонна ўрнига 12—13 тоннадан ҳосил олдилар.

Совхоз боғбонлари ёз неъматларидан 1400 тоннадан кўпроғини Москва, Улан-Уде, шаҳарлари, Кемерово, Иркутск, Калинин областлари меҳнаткашлари ҳамда Бойқўнғир фазогирларига жўнатдилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОЛМА ПИШГАНДА КЕЛИНГ

Боғот районидаги кўпчилик қишлоқлар боғ-роғларга бурканган. Айниқса, олмазор ва нокзорлар кўп. Баҳорда боғотлик бирор хонадонда меҳмон бўлсангиз, уй эгаси сизни самимий кузатар экан: «Олма пишганда келинг!» — дея тайинлаб қолади.

Мана, олма ғарқ пишган пайт келди. Боғларда меваларнинг турлари серобу, лекин боғотликлар нимагадир олмага алоҳида меҳр билан қарашади. Шу боисдан олмазор кўп. Ҳозир олма дарахтларининг шохлари меваларини кўтаролмай эгилиб турибди.

— Мева тайёрлаш йиллик планини асосан олма ҳисобига бажардик. Эл дастурхонига 100 тонна мева етказиб берилди, бунинг қарийб 70 тоннаси аъло навли олмалардир, — дейди Нариманов номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Абдулла Искандаров. — Райондаги Жданов номли колхозда ҳам мева сероб бўлди. Планда белгиланган 39 тонна ўрнига 50 тоннага яқин олма ва ўрик топширилди. Колхоз соҳибкорлари бу йил икки йиллик план ҳажмида мева тайёрлашга аҳд қилганлар. Мева-чевани мўл-кўл қилишда О. Ёқубов, Т. Очилов, И. Каримов, С. Собиров каби тажрибакор боғбонларнинг ҳиссалари каттадир. Соҳибкорлар планда белгиланган 460 тонна ўрнига 500 тоннага яқин мева тайёрлаб, йиллик планни ошириб бажардилар. Уларнинг аҳди меванинг ялпи ҳосилини 800 тоннага етказишдан иборат. План бажарилса ҳам боғдан барака аримаган. Боғотликларнинг «Олма пишганда келинг!» — деганлари бежиз эмас экан.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎТМИШ САДОЛАРИ

АСРЛАР ОША

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сурхон воҳасининг Ангор районидаги «Қизил юлдуз» колхози территориясида жойлашган Қизқўрғон ёдгорлигида ўтказилган археологик қазишма ва текширишлар ҳанузгача номаълум бўлган кўпгина жумбоқларни очиб берди. Бу масъулиятли ишни Сурхондарёнинг ўрта асрлар ёдгорликларини ўрганиш Бақтрия археологик экспедициясининг махсус отряди муваффақиятли бажарди.

Ёдгорлик тўғри тўрт бурчак шаклида бўлиб, 70 квадрат метр жойни эгаллайди. Девор пахса ва хом ғиштдан тикланган бўлиб, баландлиги 7 метрга тенг. Археологлар бу услуб милоднинг IV—V асрлар меъморчилигига хос эканини, Қизқўрғон ўз замонасида ҳарбий истеҳком вазифасини бажарганлигини аниқладилар. Бу қалъада маълум миқдорда қўшин сақланганлиги қадимий маданият қолдиқлари ва топилмалардан аён бўлди.

Шунингдек, Термиз районидаги Жданов номли колхозда жойлашган Таллитоғора ёдгорлигининг қурилиш услуби ҳам Қизқўрғонга ўхшашлиги маълум бўлди. Бу ёдгорлик кушонлар салтанати даврида тўрт бурчак шаклида, буржлари миноралар билан мустаҳкамланган ҳолда қурилган бўлиб, у V асрга келиб қайта тикланган. Таллитоғорадан фил ҳайкали ва кўплаб оҳак тошдан ишланган устунлар ва уларнинг бўлаклари топилди.

Бу ердаги қазишмалар қадимий Термиз атрофларида кушонлар сулоласи даврида деҳқончилик ва чорвачилик ривожланганлигини, Қизқўрғон ва Таллитоғора ёдгорликлари далаларни суғориш иши билан ҳам боғлиқ бўлганлиги аён бўлди.

Шундай қилиб, ўрганиб чиқилган қадимий ёдгорликлар атрофларида жойлашган ерларни суғориш Сурхон дарёсидан чиқарилган канал ёрдамида амалга оширилганлиги, каналнинг бошланиш қисми эса Таллитоғора ёдгорлигидан бироз юқорида эканлиги ойдинлашди.

А. ХАЛИЛОВ.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ТЕННИС:

КИЧИК ТЎП ҲАҚИДА ЎЙЛАР

Республика пойтахтида ўтказилган ўсмирлар командаларининг халқаро мусобақаси ҳамда Ўзбекистон чемпионати баҳслари имкониятларимизни чамалаб, теннис ҳақида фикр юритишга сабаб бўлди. Албатта, бу мусобақаларда маҳорати билан ўзини кўрсатган иқтидорли теннисчилар кўзга ташланмади. Лекин спортнинг теннис турига ихлос қўйганлар сафи кенгайиб бораётганлиги, оммавийлик ортаётганлиги кўринди.

Республика ёшлар спорт ўйинларида қайси областларда теннисга кўпроқ эътибор берилаётганлиги маълум бўлди. Жиззах, Наманган ва Сурхондарё областлари вакилларини спорт ўйинларидаги иштироки мутахассисларни мамнун этди. Бироқ республика чемпионати мусобақасида эса бундай бўлмади. Сабаби ёшлар ўйинларида командалар очко кетидан қувишди, коллективлар рўйхатидан тушиб қолмасликка ҳаракат қилишди. Чемпионатда эса талаб бошқачароқ бўлади. Шу боис аксарият областларнинг теннисчилари маҳорат кўрсатиш баҳсидан ўзларини четга олишди. Бу борада Қорақалпоғистон АССР ҳамда Қашқадарё, Хоразм областлари «ибрат» кўрсатдилар...

— Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозида иккита теннис майдончаси вужудга келтирилди, — дейди Самарқанд области теннисчиларининг катта тренери Д. Губайдуллин. — Ҳозир теннис бўйича область федерациясининг ташаббуси билан шаҳар ижроия комитети йирик теннис стадиони қуришга алоҳида жой ажратди. Бу ерда 10 та теннис майдончаси ҳамда усти берк майдон вужудга келтирилади. Қурилиш ишларини яқин кунларда бошлаш мўлжалланган. Шунингдек, Самарқанддаги олий ўқув юртларидан бирида ҳам теннис майдончаси қуриш кўзда тутилмоқда.

Фарғона области шаҳар-қишлоқларида теннисчилар учун қулай шароитлар яратилаётгани ҳақида область спорт комитети раисининг ўринбосари Ю. Шепилов қуйидагича ҳикоя қилади: «Кўнгилли спорт жамиятларининг барчасида катта теннисни ривожлантиришга шароитлар яратиш, шаҳар ва районларда 30 та теннис майдончаси вужудга келтириш режалаштирилди. Қишлоқ жойларда, шунингдек, мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари ва олий ўқув юртларида теннис майдончалари бўлишига аҳамият берилмоқда.

Мутахассис билан мутасаддининг гапларидан республикамизда теннисни ривожлантиришда жонланиш борлиги кўриниб турибди. Энди янги бунёд этилган теннис базаларига ёшларни кўпроқ жалб этиш ва уларни тарбиялаш ва маҳоратларини оширишга эътибор қилишдан иборат. «Тренерларнинг иши, резервларни тайёрлаш устидан назорат суст амалга оширилмоқда, — дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Республикада теннисннинг аҳволи ва уни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида. — Кўпгина шаҳарлар ва районларда спортнинг шу турини ривожлантириш учун ҳали зарур шарт-шароитлар вужудга келтирилган эмас».

Умуман тренер кадрлар тарбиялаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳақида жиддий ўйлаб кўриш керак. Ана шундагина жойларда бўлажак теннисчилар билан машғулотлар ўтказишни мунтазамлиги таъминланиши мумкин. Ёш теннисчи эса кичик тўп устаси бўлишга астойдил ҳаракат қилиб, устозга эргашаверади.

«Буревестник», «Меҳнат», «Локомотив» кўнгилли спорт жамиятларининг Тошкент базаларида теннис бўйича олиб борилаётган машғулотлар талаблар даражасида эмаслиги айниқса ачинарлидир. Ваҳолонки, республикамиз пойтахтида теннис билан шуғулланиш, унинг оммавийлигини таъминлаш ва спортчилар маҳоратини ошириш учун энг қулай шароитлар яратилган.

Хулоса қилиб айтганда, республикамизда кичик тўп усталарини тарбиялаш ва теннисннинг оммавийлигига эришиш йўлида хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Фақат бошланган ишда изчиллик ва Ўзбекистон теннисининг равнақи йўлида резервлардан фойдаланишда омилкорлик бўлиши муҳимдир.

М. ЗАЛЦБЕРГ,
Тошкент шаҳар теннис федерацияси президиумининг аъзоси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ҲАМДА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ

РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ (ЎЛКА) МАРКАЗЛАРИНИНГ ҚИСҚАРТИРИЛГАН БЕЛГИЛАРИНИ

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

Республика, область (Ўлка) номлари	Республика, область (Ўлка) марказлари	Республика, область (Ўлка) марказларининг қисқартирилган ҳарфли белгилари
Абхазия АССР	Сухуми	СХМ
Ажария АССР	Ботуми	БТМ
Актюбинск	Актюбинск	АКТ
Амур	Благовешченск	БЛГ
Андижон	Андижон	АДЖ
Арманистон ССР	Ереван	ЕРВ
Архангельск	Архангельск	АРХ
Астрахань	Астрахань	АСТ
Ашхабод	Ашхабод	АШХ
Бошқирдистон АССР	Уфа	УФ
Белгород	Белгород	БЛР
Брест	Брест	БРС
Брянск	Брянск	БРН
Бурятия АССР	Улан-Удэ	УЛД
Бухоро	Бухоро	БХР
Винница	Винница	ВНЦ
Витебск	Витебск	ВТБ
Владимир	Владимир	БЛМ
Волгоград	Волгоград	ВГР
Вологда	Вологда	ВЛГ
Волинь	Луцк	ЛЦК
Воронеж	Воронеж	ВРН
Ворошиловград	Ворошиловград	ВРШ
Шарқий Қозоғистон	Усть-Каменгорск	УСК
Гомель	Гомель	ГМЛ
Горький	Горький	ГРК
Тоғли Бадахшон	Хорог	ХРГ
Гродно	Гродно	ГРД
Грузия ССР	Тбилиси	ТБЛ
Гурьев	Гурьев	ГРВ
Доғистон АССР	Махачқалъа	МХЧ
Жамбул	Жамбул	ДЖМ
Жезқазғон	Жерқазғон	ДЖК
Жиззах	Жиззах	ДЖЗ
Днепропетровск	Днепропетровск	ДНП
Донецк	Донецк	ДНЦ
Житомир	Житомир	ЖТМ
Закарпатье	Ужгород	УЖГ
Запорожье	Запорожье	ЗПР
Ивано-Франковск	Ивано-Франковск	ИВФ
Иваново	Иваново	ИВН
Иркутск	Иркутск	ИРК
Иссиққўл	Пржевальск	ПРЖ
Кабарда-Балқар АССР	Нальчик	НЛЧ
Калининград	Калининград	КЛД
Калинин	Калинин	КЛН
Қалмиқ АССР	Элиста	ЭЛС
Калуга	Калуга	КЛГ
Қарағанда	Қарағанда	КРН
Қорақалпоғистон АССР	Нукус	НКС
Карелия АССР	Петрозаводск	ПТЗ
Камчатка	Петропавловск-Камчатск	ПТР
Кемерово	Кемерово	КМР
Қизил Ўрда	Қизил Ўрда	КЗР
Киев	Киев	КВ
Қирғизистон ССР	Фрунзе	ФРЗ
Киров	Киров	КРВ
Кировоград	Кировоград	КРГ
Коми АССР	Сиктивкар	СКТ
Кострома	Кострома	КСМ
Кўкчетов	Кўкчетов	КИТ
Қашқадарё	Қарши	КРШ
Красноводск	Красноводск	КРВ
Красноярск	Красноярск	КРС
Краснодар	Краснодар	КРД
Крим	Симферополь	СМФ
Куйбишев	Куйбишев	КБШ
Кўлоб	Кўлоб	КЛБ
Курган	Курган	КГН
Қўрғонтепа	Қўрғонтепа	КГТ
Курск	Курск	КРК
Кустанай	Кустанай	КСТ
Латвия ССР	Рига	РГ
Ленинобод	Ленинобод	ЛБД
Ленинград	Ленинград	ЛНГ
Липецк	Липецк	ЛПЦ
Литва ССР	Вильнюс	ВЛН
Львов	Львов	ЛВ

Республика, область (Ўлка) номлари	Республика, область (Ўлка) марказлари	Республика, область (Ўлка) марказларининг қисқартирилган ҳарфли белгилари
Магадан	Магадан	МГД
Манғишлоқ	Шевченко	ШВЧ
Мари	Мари	МР
Минск	Минск	МНС
Мари АССР	Йошкарола	ИШК
Могилев	Могилев	МГЛ
Молдавия ССР	Кишинев	КШН
Москва	Москва	МСК
Мордова АССР	Саранск	СРН
Мурманск	Мурманск	МРМ
Тоғли-Қорабоғ	Степанакерт	СТК
Наманган	Наманган	НМГ
Норин	Норин	НРН
Нахичеван АССР	Нахичеван	НХЧ
Новгород	Новгород	НКЛ
Николаев	Николаев	НКЛ
Новосибирск	Новосибирск	НБС
Озарбайжон ССР	Боку	БК
Олмаота	Олмаота	АЛМ
Олтой	Барнаул	БРЛ
Одесса	Одесса	ОДС
Омск	Омск	ОК
Оренбург	Оренбург	ОРН
Орёл	Орёл	ОРЛ
Ўш	Ўш	ЎШ
Павлодар	Павлодар	ПВЛ
Пермь	Пермь	ПРМ
Пенза	Пенза	ПНЗ
Полтава	Полтава	ПЛТ
Псков	Псков	ПСК
Приморск	Владивосток	ВЛД
Ровна	Ровна	РВН
Ростов	Ростов-Дон	РСТ
Рязань	Рязань	РЗН
Самарқанд	Самарқанд	СМР
Саратов	Саратов	СРТ
Сахалин	Жанубий Сахалин	ЮСХ
Шимолий Қозоғистон	Петропавловск	ПТК
Шарқий Осетия АССР	Оржоникидзе	ОРЖ
Семипалатинск	Семипалатинск	СМП
Свердловск	Свердловск	СВР
Смоленск	Смоленск	СМЛ
Ставрополь	Страврополь	СТВ
Суми	Суми	СМ
Сурхондарё	Термиз	ТРМ
Сирдарё	Гулистон	ГЛС
Тожикистон ССР	Душанба	ДШН
Тамбов	Тамабов	ТМБ
Толдиқўрғон	Толдиқўрғон	ТЛД
Тошовуз	Тошовуз	ТШЗ
Тошкент	Тошкент (Бекободдан ташқари БК)	ТШК
Татаристон АССР	Қозон	ҚЗН
Тернополь	Тернополь	ТРН
Томск	Томск	ТМС
Тува АССР	Қизил	ҚЗЛ
Тўрғай	Арқалиқ	АРК
Тула	Тула	ТЛ
Тюмень	Тюмень	ТМН
Удмуртия АССР	Ижевск	ИЖВ
Ульяновск	Ульяновск	УЛВ
Уральск	Уральск	УРЛ
Фарғона	Фарғона	ФРГ
Хабаровск	Хабаровск	ХБР
Харьков	Харьков	ХРК
Херсон	Херсон	ХРС
Хмельницкий	Хмельницкий	ХМЛ
Хоразм	Урганч	УРГ
Целиноград	Целиноград	ЦЛН
Чоржўй	Чоржўй	ЧРД
Челябинск	Челябинск	ЧЛБ
Чимкент	Чимкент	ЧМК
Чита	Чита	ЧТ
Черновци	Черновци	ЧРВ
Чернигов	Чернигов	ЧРН
Черкасси	Черкасси	ЧРС
Чечен-Ингушия АССР	Грозний	ГРЗ
Чувашия АССР	Чебоксари	ЧБК
Эстония ССР	Таллин	ТЛН
Жанубий Осетия	Цхинвали	ЦХН
Якутия АССР	Якутск	ЯКТ
Ярославль	Ярославль	ЯРС

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 АВГУСТ. МОСКВА. МТ-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.35 — Ўйиннинг ўзи шунақа. Бадиий фильм. 12.10 — Ҳужжатли фильм. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 15.40 — Концерт. 16.05 — Шамол эсадиган томонда. Телеспектакль. 2-қисм. 17.35 — Ҳужжатли фильм. 18.00 — Концерт. 18.30 — Москва комсомолининг ишлари. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Халқ ижодиёти. 20.10 — Фан оламида. 20.40 — Узоқ ёзнинг алангаси. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05—Хоккей. ИФК (Финляндия) — ЦСКА. Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА. IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.45 — Концерт. 11.05 — Д Дефо ва унинг «Робинзон Крузо» китоби. 11.35 — Советлар ва ҳаёт. 12.05 — Мультфильм. 12.30 — Болалар учун фильм. 13.45 — Битирувчилар билан учрашув. 15.05 — Қадимий санъат ёдгорликлари. 15.35 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — И. Н. Ульянов. 16.50 — Илмий-оммабоп фильмлар. 17.15 — Фильм-концерт. 19.30 — Арфа торлари жаранглайди. 19.40 — Уч, икки, бир, ноль... 20.30 — Фильм-концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Фаворит. Бадиий фильм, 1—2-сериялар.

ТОШКЕНТ. I. 11.30 — Фильм-концерт. 11.50 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 12.20 — Телебадиий фильм. 13.25 — Ҳужжатли фильмлар. 14.00 — Замандас. 18.20 — Мультфильмлар. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Кишиларга бахт ҳадя этиб. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Қутлуғ қон. Видеофильм, 5-серия.

ТОШКЕНТ. II. 18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Салом, ойижон. Телефильм. 19.30 — Ёзги отпускалар даври. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Изланишлар ва муаммолар. 21.05 — Фильм-портрет.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.35 — Экран куйлари. 11.15 — Партия ходими минбари. 11.25 — Телевизион ва радиопостановкалардан қўшиқлар. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Ем-хашак тайёрлашнинг боришини текширамиз. 14.00 — Сабзавоткорлар меҳнат вахтасида. 19.25 — Енгил куйлар. 20.50 — Депутат ва ҳаёт. 21.00 — Концерт. 22.30— Бугун радиотеатрда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
7 АВГУСТДАН БОШЛАБ
ЯНГИ ПРОГРАММА
(2 БУЛИМДА)
СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИ
«Аренада москваликлар»
Биринчи Совет жаҳон чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери
Григорий НОВАКнинг
«ПАҲЛАВОНЛАР АТТРАКЦИОНИ»
СССР спорт мастерлари Аркадий ва Роман НОВАКлар иштирок этадилар.
Молдавия ССРда хизмат кўрсатган артист Анатолий БРЕД раҳбарлигидаги
«КОСМИК ПАРВОЗ» ВА «ФАНТАЗИЯ» номерлари.
Алик НИСАНОВ раҳбарлигидаги «КУЛГИ АТРОФИДА» масхарабозлар группасининг номерлари.
Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.30 да бошланади.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясининг коллективи редакция ходими Ҳ. Носировга ўғли

ҲУСАНнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг республика радиоси коллективи бош режиссёр Р. Қурбоновга ўғли

САНЖАРнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1949 йилдан буён КПСС аъзоси

Ҳалил Ғуломович ҒУЛОМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Чорвачилик илмий-тадқиқот институти маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари катта илмий ходим Н. М. Расуловга онаси

Ойниса РАСУЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигининг марказий конструкторлик лойиҳалаш-технология бюроси коллективи бюро директори А. Ғуломмаҳмудовга отаси

Ғуломмаҳмуд АБДУЛЛАЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.
ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё —2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон —4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.